

Uien magazine

43

01 | 2025

VAN HYBRIDE NAAR
KLIMAATBESTENDIGE UI
70 jaar veredeling

VIER PROFESSIONALS
AAN HET WOORD:
Bouwen en investeren in de sector

UIENVLIEG STEEDS
GROTER PROBLEEM:
Bestrijding kan niet zonder
gezamenlijke inspanning

PARTNERS IN ALLIUM

Leading in Allium, inspired by you.

PARTNERS IN ALLIUM

De Groot en Slot B.V.
Westelijke Randweg 1
1721 CH Broek op Langedijk
Nederland
T +31 (0)226 33 12 00
E info@degrootenslot.nl
www.degrootenslot.nl

Volg De Groot en Slot:
 www.instagram.com/degrootenslot
 www.facebook.com/degrootenslot
 www.x.com/degrootenslot

Of schrijf je in voor de digitale nieuwsbrief
via www.degrootenslot.nl

Zaaiuien

Hysoon
Vroegste Rijnsburger

Hytune
Zeer productief en vroeg ras

Hybing
Vroege en uniforme Rijnsburger

Hybound
Uitstekende huidkwaliteit en spruitrust

Hysky
Sterk tegen Fusarium

Hygate
Sterk tegen Fusarium

Hypark
Goed wortelgestel en sterk bollende ui

Hyroad
Uitstekende hardheid en huidvastheid

Hyway
Goede opbrengst en huid

Hybelle
Zeer productief ras

Hyfive
Uitstekende huidkwaliteit

Hylander
Hoge resistentie tegen valse meeldauw

Hystore
Door sterk wortelgestel goed
op droogtegevoelige gronden

Hysinger
Meest productieve ras met uitstekend
wortelgestel

Red Tide
Uitstekende opbrengst met goede
bewaareigenschappen

Redlander
Eerste rode zaaiui met hoge resistentie
tegen valse meeldauw

Red Ray
Goede opbrengst en bewaring

Red Baron
Hoge opbrengst en grove maatsortering

* informeer naar beschikbaarheid van de rassen

Verkoop binnendienst
T (+31) (0)226 331 271 / 331 241
E sales@degrootenslot.nl

Scan de QR-code voor de meest actuele
gebiedsindeling van het verkoopteam

Inhoudsopgave

- 03 Voorwoord
- 04 Jan Slot en Jesper Lam over 70 jaar veredeling: Van hybride naar klimaatbestendige ui
- 06 Vier loonwerkers aan het woord: Er is veel veranderd
- 08 Innovatieregisseur Sabina Fa: Innoveren doe je met z'n allen
- 09 Onafhankelijk rassenonderzoek: Voor betrouwbare informatie
- 11 Fytopatholoog Jan Hoogland van Bejo: Fusarium meest voorkomende ziekte in uien
- 12 Terugblik Quality inside plantuiendag: Plantuienteelt staat voor grote uitdagingen
- 13 Assortiment plantuien - Quality inside
- 14 Assortiment 2024 - 2025 Bejo / De Groot en Slot
- 16 Even voorstellen: Manager Verkoop
- 16 Lezersvragen
- 17 De Groot en Slot: Kennispartner in Gewastour
- 18 Vier professionals aan het woord: Bouwen en investeren in de sector
- 20 Verwerker aan het woord - Jonika BV: We moeten competitief blijven in onze positie
- 22 Column: Alleen ga je sneller, samen kom je verder
- 23 Gluren bij de Buren: Oostenrijk en Zwitserland
- 24 Even voorstellen: Nieuwe promotors
- 25 Nieuwe actie wegens jubileum! De Grootste Ui en Grow Hy, Know wHy
- 26 Uienvlieg steeds groter probleem: Bestrijding kan niet zonder gezamenlijke inspanning
- 28 Vier uientelers aan het woord: Columnisten uit de akkerbouw
- 30 Praktijkproeven en ervaringen: B-Mox® - verbeterde priming voor uienzaad

De Groot en Slot B.V.
Bezoekadres
Westelijke Randweg 1
1721 CH Broek op Langedijk
Nederland

Postadres
Postbus 28
1720 AA Broek op Langedijk
Nederland

T +31(0)226 33 12 00
E info@degrootenslot.nl
www.degrootenslot.nl

Colofon
Redactie:
Yolanda Voster
Christel Bruin
Bart Schriever
Evert van Crombrugge
Wendy Hilhorst
Eindredactie:
Annemarie Gerbrandy (Klare Taal)
Yolanda Voster
Vormgeving:
Rianne Duursma
Drukwerk:
Drukkerij Proja, Hoofddorp

Voorwoord

In de uiensector zijn we altijd bezig met kwaliteit. Kwaliteit van de bodem, het zaai-bed, de rassenkeuze en het gewas en uiteindelijk ook kwaliteit in de bewaring. In het Uien magazine gaan we uitgebreid in op kwaliteit in de breedste zin van het woord, met mooie interviews, onderzoek en ervaringen uit de praktijk.

Mede door de veranderende klimatologische omstandigheden en de uitbreiding van het areaal komt er steeds meer ziektedruk. Fusarium en valse meeldauw zijn dan ook volop aanwezig. Helaas zien we in de oogst van 2024 ook volop bacterieziekte. Het is daarom zeer belangrijk voor de teler om zijn partij(en) uien goed te kennen en te blijven monitoren.

In veel gebieden wordt er flink geïnvesteerd in bewaring en duurzame bewaarstechniek. Ook in de wat nieuwere teeltgebieden van uien is behoefte aan hoogwaardige bewaring om de kwaliteit van de uien te kunnen waarborgen.

Het telen van het juiste ras op uw gronden is een must, daarom hecht De Groot en Slot veel waarde aan onafhankelijk rassenonderzoek. Wij hebben het afgelopen jaar op vijf locaties in de Benelux een rassendemo laten aanleggen. Op deze rassendemo's hebben we het Uienfestival georganiseerd welke door de sector breed gedragen zijn en zeer goed bezocht.

Jan Slot sr. en Jesper Lam gaan in dit magazine uitgebreid in op uienveredeling door de jaren heen, mooi om te lezen en bij stil te staan. De Groot en Slot bestaat in 2025 70 jaar, we brengen dus al 70 jaar kwaliteitsrassen op de markt. Kortom, kwaliteit staat voorop en zal altijd voorop blijven staan.

Wij wensen iedereen een positief uienjaar toe!

Jeroen Kuin - Manager Verkoop

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen en/of illustraties is uitsluitend toegestaan na toestemming van de uitgever. De redactie noch de uitgever aanvaardt enige verantwoordelijkheid voor eventuele schade die kan ontstaan door gebruikmaking van gegevens uit dit blad.

Jan Slot en Jesper Lam over 70 jaar veredeling:

Van hybride naar klimaatbestendige ui

De Groot en Slot kent een lange historie in de veredeling van uien. De Grobol was in 1951 de eerste ui van het bedrijf en is nog steeds een pijler onder het huidige Rijsburger rassenpakket. Anno 2025 zijn resistentie en klimaatbestendigheid dé speerpunten in de veredeling. Oud-veredelaar Jan Slot en opvolger Jesper Lam vertellen over de ontwikkeling van Grobol tot Hysoon.

Jan Slot kwam in 1973 als medewerker in dienst bij De Groot en Slot. Het bedrijf was in die tijd een kleine speler op de markt: de organisatie had wel de rassen, maar het ontbrak aan een goed verkoopapparaat. Dat veranderde toen De Groot en Slot de samenwerking aanging met Jacob Jong. Die samenwerking is de doorbraak geweest, vertelt Jan Slot. „Er kwam nieuw materiaal bij om te innoveren, zoals Robusta en Balstora maar ook andere Rijsburgers. En er was een goed verkoopapparaat, zowel in Nederland als internationaal, wat beide bedrijven verder wist te brengen.”

Betere bewaaruien

De eerste hybride Rijsburger op de rassenlijst van De Groot en Slot was Hygro (1973). Met Hyton kwam in 1982 de doorbraak, dit werd het grootste ras van Nederland. Hyton leverde kilo’s en had een goede huidkwaliteit en betere bewaarkwaliteit, zegt Slot. „Tellers zochten naar betere bewaaruien, die tot na april konden worden bewaard. Ook toen al waren er verschillende rassen voor verschillende markten.” Met Hyton kwam de groei er flink in bij De Groot en Slot, zegt hij, hoewel hij persoonlijk Hygro mooier vond van kleur. De hybridisatie zorgde voor een uniformer product, met een fijnere nek, vroegere rassen en een langere bewaarbaarheid. Doordat het gewas mooi egaal op het land stond, werd het makkelijker de planten te

behandelen tegen ziekten en plagen. De zaadvaste rassen verdwenen van de lijst, behalve Red Baron (1984). Dit rode ras met een hoge opbrengst en goede bewaarbaarheid is vooral populair bij telers op relatief zwaardere kleigronden.

Halverwege de jaren ‘90 kwamen rassen als Hyskin, Armstrong en Summit op de markt. Hyskin was het grote vervolg op Hyton; Armstrong en Summit worden nog steeds gebruikt. Aanvankelijk liep de markt niet, het areaal in Nederland was te groot, zegt Slot. „Er werd een symposium gehouden en de uienteelt kreeg het advies terug te gaan van 10.000 naar 6.000 ha, een areaalgrootte die de Nederlandse markt zelfvoorzienend maakte.” Al snel ging de prijs van uien weer omhoog, zodat het areaal nog datzelfde jaar werd uitgebreid naar 8.000 ha. „Tellers gingen zich rond de eeuwwisseling bovendien steeds beter mechaniseren en de bevolking nam wereldwijd snel toe. Hierdoor schoot de export omhoog.”

Resistente rassen

In diezelfde tijd werd ook begonnen met het veredelen van resistente rassen. Teller hadden af en toe grote problemen met valse meeldauw en bladvlekkenziekte, vertelt Slot. „Er bestonden wel gewasbeschermingsmiddelen tegen meeldauw, maar die waren niet goedkoop. Het lukte ons op zich wel om resistente lijnen te ontwikkelen, maar het heeft lang geduurd voordat het resistente product daadwerkelijk op een ui begon te lijken”, lacht hij. De Groot en Slot ging destijds ook op zoek naar een koprotresistente ui, maar dat is niet gelukt. De eerste commerciële Rijsburger met valse meeldauwresistentie was Hylander (2010), Hysky (2013) was het eerste ras voor de Rijsburger

markt met een Fusariumtolerantie. Slot: „Ook Fusarium werd destijds een steeds groter probleem, door het opwarmen van de aarde en het hoger worden van de bodemtemperatuur. Hysky was een ras speciaal voor de Nederlandse uienteelt, maar het heeft niet de bewaarkwaliteit van een typische Rijsburger. Het veredelen op Fusariumtolerantie ging niet vanzelf, dat was een hele uitdaging. Maar gelukkig zijn er meerdere bronnen, wat ruimte biedt voor verschillende rasmogelijkheden.”

De Groot en Slot zat in die tijd ook al in het buitenland, waar de veredeling in aanraking kwam met andere genetica. Er werd ervaring opgedaan met buitenlands materiaal, hoewel dat niet altijd goed ging, lacht Jan Slot, zoals met Spaanse overwinteringstypen. „Het was zoeken naar de ideale combinaties.” Zo doet Hytune (2015), een continenter ras met bloed uit andere daglengtetypen, het heel goed in Polen, zegt hij. „Nog steeds een Rijsburger, maar met andere genetica. Het is een vroeg ras met een goed wortelgestel, een hoge opbrengst en de ui heeft minder stikstofinput nodig. Een ander voorbeeld is Hysinger, die vanwege afnemende mogelijkheid tot beregenen in Zeeland wordt geadviseerd. Dit is een droogtetolerant ras.”

Nieuwe uitdagingen

Want klimaatverandering brengt weer nieuwe uitdagingen mee. Er is een verschuiving gaande naar robuuste rassen, aldus Jesper Lam, sinds 2019 veredelaar bij De Groot en Slot. Nieuwe rassen moeten hitte- en droogtebestendig zijn, maar wel genoeg waslaag hebben om de regen op te vangen. Het loof mag groener zijn, om minder last van trips te hebben, een plaag die ook alsmaar toeneemt. Er wordt steeds later gezaaid en aan het einde van het teeltseizoen is er een grotere kans op regen, wat meer onzekerheid met zich meebrengt voor het oogstmoment. Ook brengt het veranderde klimaat een verschuiving van ziekten en plagen met zich mee, zoals pinkroot en Stemphylium. „De kunst is het gewas zo lang mogelijk gezond te houden”, zegt hij.

Een andere uitdaging is het verwachte kwijtraken van de toelating voor een spuitremmer, in 2032. „De uiensector heeft het voordeel van een langere houdbaarheid van rassen. Als je de uien in de schuur laat liggen, kun je ze gerust een hele tijd bewaren. Maar tijdens de export zitten de uien zes à zeven weken in een container. Dan zullen ze altijd uitlopen. In dit stukje export kan chemie eigenlijk niet ontbreken”, zegt Lam. De veredeling heeft nog geen antwoord op het wegvallen van de spuitremmer. „Aan de ui zelf ga je niets veranderen”, vervolgt hij. Groener oogsten kan een oplossing zijn of aanpassing van de containers in de vorm van koeling. „Het risico bestaat dat de huidige markt zonder een alternatief voor de huidige spuitremmer onder druk komt te staan.”

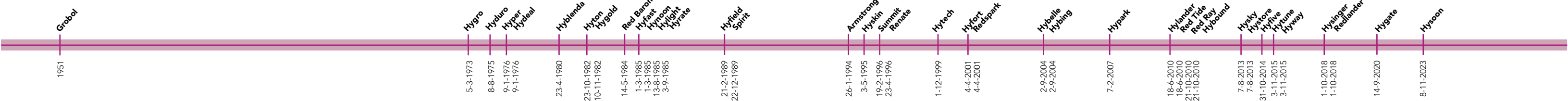
Multiresistente ui

Stond de 46-jarige carrière van Jan Slot vooral in het teken van hybride en resistente rassen met een hogere productie/opbrengst, betere kwaliteit en meer uniformiteit, voor Jesper Lam liggen de opgaven vooral in resistente,

duurzame en klimaatbestendige rassen. We moeten toe naar uien die, om goed om te kunnen gaan met late zaai, in korte tijd veel loof kunnen ontwikkelen om goed om te kunnen gaan met late zaai, zegt Lam. „Verder moeten we inspelen op het feit dat er steeds minder chemische middelen mogen worden ingezet. Dat vraagt om een multiresistente ui tegen ziekten als meeldauw, Fusarium en pinkroot. Maar het product moet met al deze eigenschappen wel van de hoogste kwaliteit blijven.”

‘Er is een verschuiving gaande naar robuuste rassen’

Vier loonwerkers aan het woord:

Er is veel veranderd

Een zaaiër is een raaiër. Dat is een bekend gezegde. Maar aandacht tijdens de zaai en een juiste zaatechniek spelen wel degelijk een belangrijke rol en zijn cruciaal voor een succesvolle start! Uien magazine heeft 4 loonwerkers gevraagd naar hun ervaringen en tips en tricks voor een succesvolle uitzaai.

Kees Claassen - Teeltadviseur en planner loonwerk bij Heyboer

Uit onderzoek en door ervaring weten we dat het zaaisysteem niet allesbepalend is voor de uienteelt, stelt teeltadviseur en planner loonwerk Kees Claassen van Heyboer BV in Biddinghuizen. De grootste winst is te halen in het goed klaarmaken van het land en te zorgen voor de juiste waterhuishouding, zegt hij. „Als je slecht voor je land zorgt en te maken hebt met een slechte bodemstructuur, is dit veel bepalender dan het type zaaisysteem.”

Claassen ziet vaak dat het land te fijn wordt klaargelegd. „Dit jaar hebben we ook weer gezien dat het dan veel eerder verslempst. Met de zaaimachines van tegenwoordig kunnen we prima de uien zaaien als het zaaibed wat grover ligt.”

Van alle uien die we zaaien, is 70 procent met een toevoeging, aldus Claassen, bijvoorbeeld met een startmeststof of een insecticide granulaat. „Qua zaaimachines hebben we verschillende systemen: 1,5 meter bedden met 5 rijtjes en 2,25 meter bed met 8 rijtjes. We zaaien ook voor biologische telers. Bij een bed met 4 rijtjes zaaien we met dubbel gestuurde GPS, zodat we hier ook nog nauwkeuriger kunnen schoffelen. Of 75 cm rijen op ruggen kan ook, dan is het 75 cm breedrouter.”

Martijn Derikx van Derikx Akkerbouw - Loonwerker in Ysselsteyn

Martijn Derikx van Derikx Akkerbouw uit het Noord-Limburgse Ysselsteyn is zo'n tien jaar geleden begonnen met loonwerk in de uien. Het bedrijf zit in een groeigebied wat de uienteelt betreft. In het begin zaaide het loonbedrijf bij enkele uientelers, inmiddels wordt er ongeveer 500 ha uien gezaaid.

Het loonbedrijf zaait met een 3 meter zaaimachine direct achter de rotorkopeg die de grond licht los maakt. We zaaien dan op een mooie vochtige ondergrond, waarbij het zaad in het rijtje goed wordt aangedrukt en in het vocht ligt, vertelt Derikx. Afgelopen jaar is er een machine bijgekocht, waarmee met het zaaien ook gelijk dripslangen kunnen worden gelegd.

Het bepalen van de zaaidiepte doet de loonwerker op gevoel, waarbij wordt gekeken naar de bodemomstandigheden in combinatie met de weersomstandigheden. We zaaien in onze regio veelal op zandgronden, maar soms ook op zware rivierklei, aldus Derikx. „Daarop moet je weer heel anders met de omstandigheden omgaan. Op zandgronden zaaien we in een droog voorjaar bij voorkeur wat dieper (maximaal 2,5-3 cm), omdat deze gronden sneller opwarmen en droger worden.”

Wat betreft de zaaihoeveelheid is er de afgelopen jaren veel geëxperimenteerd, van drie tot ruim vier eenheden per ha. Derikx: „Je moet naar mijn mening starten met genoeg planten en er rekening mee houden dat er nog enkele kunnen wegvallen. Ook zitten we in een primeurregio wat betreft vroegheid. We zaaien 4,1 eenheden/ha met geprimed zaad. Dit geeft een mooie egale opkomst, zorgt voor genoeg planten en je bent er mooi vroeg mee qua oogsttijdstip.”

Volgens de loonwerker komt er steeds meer kennis over de verschillende rassen die worden aangeboden. „Er werd in mijn optiek weleens te veel gekeken naar de maximale tonnen/ha en niet altijd of dit ras geschikt is voor (met name) zandgronden. Door beter advies en nieuwe, betere rassen voor zandgronden, zie ik steeds meer ruimte voor de Hy-rassen in onze regio”, sluit Martijn Derikx af.

Kurt Berckmoes - Loonbedrijf Paridaen in Sint-Kruis (Zld)

Loonbedrijf Paridaen uit Sint-Kruis in Zeeuws-Vlaanderen is al vele jaren actief in de uien. Het bedrijf heeft in die tijd veel zien veranderen. Zo'n 10 à 15 jaar geleden was zaaien op 1,5 meter en met een lichte trekker op smalle wielen de standaard, vertelt Kurt Berckmoes van het loonbedrijf. „Daarna is de sector gaan en blijven evolueren naar andere zaai- en rooisystemen.”

Bedden van 2,25 meter zijn meer en meer gaan opkomen, zaaien op brede banden deed ook zijn intrede en om capaciteit te halen is de laatste jaren zaaien en rooien met 3 meter bedden populairder aan het worden, aldus Berckmoes. „De klant is koning en als loonwerker hebben we ons dan ook altijd aangepast aan de vraag vanuit de klant.” Zelf verkiest Berckmoes het zaaien met de 3 x 3 meter zaaimachine met een trekker op smalle rupsen boven de andere systemen. Hierdoor heb je geen berijding op het zaaibed en is ook de insporing minimaal, zegt hij. „Doordat we met deze combinatie in feite 6 x 1,5 meter-bedden zaaien, kunnen telers met een eigen rooi-combinatie op 1,5 meter ook nog zelf rooien. Daarnaast kunnen we met deze combinatie veel hectares zaaien in korte tijd.”

Het loonbedrijf kiest voor rooien met schudscharen in plaats van een assenrooier. Hierdoor kunnen er hogere snelheden bij het rooien worden behaald, zonder de uien te beschadigen. Vragend naar trends geeft Kurt Berckmoes aan dat granulaat aanleggen bij het zaaien aan belang wint. „Dit omdat er de laatste twee jaar grotere problemen met bonenvlieg in het gebied zijn.”

Daarnaast is er ook meer interesse om uien te telen op ruggen of verhoogde bedden. Met dit systeem heb je meer losse grond in het bed, waardoor de wortels toch makkelijker weg groeien en de uien vitaler staan op moeilijke momenten, zegt hij. „Hiervoor moet de grond wel wat dieper worden bewerkt, wat hier vroeger in het seizoen op de zware grond niet altijd mogelijk is.”

Geduld is een schone zaak, want je zaait maar één keer, besluit Berckmoes. „Als je dat niet goed doet, achtervolgt je dat het hele seizoen!”

Dries Defour - Loonwerker in West-Vlaanderen en Wallonië

Loonwerker Dries Defour heeft zich in de loop der jaren gespecialiseerd in de uienteelt en heeft hiervoor een ruim machinepark ter beschikking. Het zaaien van de uien is maatwerk, maar het aantal goede dagen in het voorjaar zijn de laatste jaren op twee handen te tellen. Daardoor moet het zaaien in een beperkte tijd gebeuren, vertelt hij.

Capaciteit is dan ook nodig om dit voor elkaar te krijgen, aldus Defour. Hiervoor heeft het bedrijf twee zaaimachines van 3 x 2,25 meter met acht dubbele rijen, een zaaimachine van 3 x 1,5 meter met vier dubbele rijen en een zaaimachine van 3 meter (2 x 1,5 meter) met tien enkele rijen ter beschikking. Alle zaaimachines worden getrokken door een trekker met smalle banden. Alleen bij de 3 meter zaaimachine is het nodig om met dikke banden te rijden.

Defour kiest voor zaaien met smalle banden, omdat de wielsporen van trekker en zaaimachine dan dezelfde zijn. „Je merkt gewoon dat de uien het moeilijker hebben op de plaats waar de banden hebben gereden”, zegt hij daarover.

De loonwerker kiest voor zaaien op dubbele rijen, omdat de uien dan versprongen staan, waardoor de verdeling in het bed beter is. Onze ervaring is dat dit meestal ook zorgt voor een hogere opbrengst, aldus Defour. „De juiste afstelling van de zaaimachine in functie van het ras of DKG is bij dit systeem nog meer van belang dan bij enkel- of op band zaaien. Voordeel is dan weer dat je bij dubbele rij zaaien het zaad beter kan aandrukken. Je wilt immers dat het zaad in het vocht ligt. Daarom hebben wij gekozen voor zwaardere aandrukwielen dan standaard.” Een mogelijk nadeel is de beperktere ruimte tussen de rijen om te kunnen schoffelen. In België zien we voorlopig weinig interesse voor schoffelen, aldus de loonwerker. „Als het gaat over onkruidbestrijding geloven telers meer in het succes van de Ecorobotix spotsprayer.”

Tot slot geeft Defour nog mee dat een goed zaaibed het halve werk is. „Wij zaaien op verschillende grondsoorten, waaronder lichtere zandgronden, maar zeker ook op de zwaardere gronden, waar kluitvorming een risico is. Wil je dan op een voldoende fijn zaaibed zaaien om de zaden op de juiste diepte en mooi in het vocht af te leggen, dan is een goede afstemming tussen teler en loonwerker cruciaal.”

Innovatieregisseur Sabina Fa:

Innoveren doe je met z'n allen

Innovatie staat hoog op de agenda bij De Groot en Slot. Het bedrijf vindt innoveren zeer belangrijk, een randvoorwaarde voor succes, zegt innovatieregisseur Sabina Fa. Innovatie is niet alleen het beste uienzaad leveren, maar ook de dingen op een andere manier doen, met meer resultaat, stelt zij. „Binnen de organisatie kan iedereen met ideeën komen en ruimte krijgen om daarmee aan de slag te gaan.”

Juiste rassenkeuze maken

Sabina Fa werkt sinds twee jaar als innovatieregisseur voor De Groot en Slot. Fa heeft een achtergrond in beleid, communicatie en organisatie en werkte als product owner voor diverse bedrijven. „Als innovatieregisseur houd ik mij niet bezig met het ontwikkelen van nieuwe rassen”, zegt zij. „Daar hebben we onze veredelaars voor. Het is mijn taak om de regie te behouden over alle ontwikkelingen die op ons afkomen, zoals regelgeving, technologie en klimaatverandering en het overzicht te bewaren over zaken die ons als bedrijf raken. Wat kunnen we ermee, wat leren we ervan, hoe passen we het toe? Daar probeer ik structuur in aan te brengen. Dat vind ik leuk.”

Positief verrast

Fa was hiervoor werkzaam in de boekhoudsector en reis- en verzekeringswereld. De agrarische sector is nieuw voor haar. Ze vertelt dat ze positief verrast is hoeveel er gebeurt in akkerbouwend Nederland. „De ui is een product dat iedereen kent en eet. Maar als consument heb je geen idee wat er allemaal bij komt kijken om een ui te telen. Het is prachtig om te zien welke wereld er achter het product schuil gaat. Ik word binnen de organisatie enorm geholpen om kennis van de ui op te doen, de mensen kunnen er gepassioneerd over vertellen. Wat mij opvalt aan de sector is dat er veel wordt samengewerkt, de spelers trots en bescheiden zijn en dat er veel innovaties zijn in een op het oog traditionele sector.”

Breed begrip

Vaak wordt bij innovatie aan mechanisatie of automatisering gedacht, maar het gaat ook om lef en de mogelijkheid te vernieuwen of dingen uit te proberen, aldus Sabina Fa. De Groot en Slot wil voorop blijven lopen om uiteindelijk het beste zaad te leveren, niet achterover leunen, zegt zij. Daarbij is productinnovatie, zoals veredeling, van groot belang, maar het gaat ook om het vernieuwen van werkprocessen. „Innoveren doe je met z'n allen, dat kan ook op de afdeling HR of Financiën. Iedereen die met ideeën komt, krijgt de ruimte om daar al dan niet zelf mee aan de slag te gaan. 'Innovatie' is een breed begrip binnen De Groot en Slot.”

Langdurige processen

Sabina Fa werkt aan een innovatieprogramma met zes thema's met doelstellingen waar lopende projecten aan worden opgehangen. Dit overzicht maakt zichtbaar hoeveel projecten we doen en of we met de juiste dingen bezig zijn, legt ze uit. „Je weet nu organisatiebreed van elkaar wat er speelt, waar iedereen mee bezig is, waar misschien te weinig aandacht voor is en wat de resultaten zijn. Een uitdaging is dat onze sector is gericht op langdurige processen als cycli, seizoenen en het weer. Je bent aan periodes gebonden, je ziet minder snel resultaat dan in een gecontroleerde omgeving. De effecten van vernieuwing zie je pas veel later.”

Innovatie Award

De Groot en Slot introduceert in 2025, als het bedrijf zijn 70-jarig jubileum viert, de Innovatie Award. Innoveren doen we niet alleen voor onszelf, we willen er de hele sector mee vooruit helpen, aldus de innovatieregisseur. „Met de prijs willen we goede initiatieven in de sector een podium geven. Een jury bekijkt wat de beste innovatie van dat jaar is en die belonen met een award en publiciteit. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan een nieuwe werkwijze, techniek of manier van telen die de sector vooruit helpt. Ideeën die voor jou als teler simpel lijken, kunnen anderen weer van dienst zijn. Met de Innovatie Award willen we onze waardering uitspreken, mensen inspireren en kennis delen.”

Onafhankelijk rassenonderzoek: Voor betrouwbare informatie

De Groot en Slot heeft afgelopen jaar het aantal locaties voor onafhankelijk rassenonderzoek uitgebreid. Vooral in een aantal groeigebieden voor uienteelt op zand lagen in 2024 meerdere rassenproefvelden. De proefvelden laten onafhankelijk zien hoe de rassen van De Groot en Slot presteren op verschillende grondsoorten, ten opzichte van elkaar en ten opzichte van rassen van andere veredelaars.

De Groot en Slot doet al vele jaren rassenproeven. Tot 2023 rooide het verkoopteam van het bedrijf nog zelf met de hand de uien in alle rassenproeven. Die proeven brachten toen de verschillen in beeld tussen rassen op een perceel. Niet alleen de bruto kilo's werden bepaald, ook vond er in februari een beoordeling van de uien in de bewaring plaats om te bepalen wat het nettorendement voor de teler is. In 2023 legde De Groot en Slot voor het eerst op twee locaties onafhankelijke rassenproeven aan. De teler of de onderzoeksinstelling waar de proeven lagen, verzorgde de teelt en onafhankelijke instanties wogen en beoordeelden de opbrengsten.

Proefvelden in groeiende teeltgebieden

in het eerste jaar lagen die proefvelden in twee regio's waar een grote groei is van het areaal uien: op het zand in het Drentse Wachtum en Limburgse Nederweert. “In deze opkomende teeltgebieden was naar onze mening nog te weinig bekend over de uienrassen die De Groot en Slot daar zou

‘Telers kunnen zelf de rassen zien in verschillende groeigebieden’

adviseren”, vertelt Tom Langenberg, een van de accountmanagers van het verkoopteam. Hij coördineert het onafhankelijke rassenonderzoek van de zaadfirma. “Als gevolg van de groei van het uienareaal in die gebieden, kregen we steeds meer vragen van onze dealers om aan klanten te kunnen laten zien welke rassen er zijn en hoe ze groeien op verschillende grondsoorten”, merkten Langenberg en zijn collega's. “Het is lastig om je eigen verhaal te vertellen. Dan krijg je het effect zoals in de reclameslogan 'Wij van WC Eend adviseren WC Eend'. Daarom hebben we besloten om onafhankelijke proefvelden aan te leggen in die groeigebieden, zodat telers zelf de rassen kunnen zien.”

Langenberg noemt onafhankelijkheid ‘een belangrijke eis’ voor het rassenonderzoek. Vorig jaar voerden de onafhankelijke agrarische onderzoeksinstituten Vertify en HLB de opbrengstmetingen en de kwaliteitsbeoordelingen uit. Dit jaar deden HLB en onderzoeksinstelling SPNA dat voor het rassenonderzoek op de proefvelden. ➤➤

Uitbreiding naar vijf locaties

in 2024 was het aantal rassenproefvelden uitgebreid van twee naar vijf, in diverse regio's. Met deze vijf proefvelden zou er voor elke grondsoort en regio een advies op maat beschikbaar zijn. De rassenproeven lagen niet in gebieden waar vanouds veel uien geteeld worden, zoals in Zeeland en Flevoland. Daar is bij telers al veel meer kennis over de verschillende rassen. Bovendien voert het Uien Innovatie en Kenniscentrum, kortweg UIKC, al onafhankelijk rassenonderzoek uit in Colijnsplaat (ZL) en in Lelystad. Daar komt nog bij dat het areaal uien in Zeeland de laatste jaren sterk is gekrompen.

In Nederweert was afgelopen jaar geen rassenproefveld omdat het perceel daar te nat was om te zaaien en om betrouwbare opbrengstgegevens te krijgen. Daarom was gekozen om mee te doen met een proefveld van Alliance. Dat bedrijf is een dealer van De Groot en Slot in Zuid-Nederland. Op proefvelden bij telers in Wachstum (DR) en Vessem (NB) deed de teler de teelt en HLB deed de metingen. Op beide locaties lagen in een groot perceel bedjes met circa tien uienrassen, zowel van De Groot en Slot als van andere zaadfirma's. SPNA en HLB namen alle monsters en deden de oogstmetingen. Bovendien vinden in het bewaarseizoen op verschillende momenten beoordelingen plaats van de verschillende rassen in de korte, middenlange en lange bewaring. Tijdens deze beoordelingen worden ook eigenschappen zoals hardheid, huidvastheid, kleur en spruitrust bepaald.

Uien Festival

Nieuw afgelopen zomer was het 'Uien Festival'. Tot vorig jaar hield De Groot en Slot jaarlijks demomiddagen op de proefvelden, waarbij telers de gelegenheid kregen om tijdens een begeleide rondleiding de rassen te bekijken. In 2024 is gekozen voor een andere opzet, in de vorm van een festival dat op de locaties van de vijf proefvelden plaatsvond. Geheel in festivalstijl waren er verschillende sprekers, rondleidingen, een tent en een foodtruck voor een hapje en een drankje. De sprekers waren onder andere deskundigen op het gebied van mechanisatie, over het zaaien van tagetes tegen aaltjes op zandgrond en over de teeltstrategie voor uien. Ook waren er mechanisatiebedrijven aanwezig die machines voor de teelt en de oogst van uien lieten zien.

"Het was een groot succes", blikt Langenberg terug. "Het was eens wat anders dan anders. In totaal waren op de vijf locaties meer dan vijfhonderd bezoekers." Bovendien kreeg het festival veel aandacht op de sociale media. Grote vraag: komt er weer een Uien Festival? Langenberg vertelt dat na het grote succes dit festival zeker herhaald gaat worden, maar dat nog besloten moet worden met welke frequentie dit gaat plaatsvinden.

'Het was eens wat anders dan anders'

'De rassenproeven liggen niet in gebieden waar vanouds veel uien geteeld worden'

Fytopatholoog Jan Hoogland van Bejo:

Fusarium meest voorkomende ziekte in uien

Welke toegevoegde waarde heeft het researchcentrum van Bejo voor de uienteler en wat gebeurt er allemaal in het laboratorium? Jan Hoogland, fytopatholoog voor Allium, nam Uien magazine mee voor een kijkje achter de schermen. „Fusarium is nog steeds de meest voorkomende ziekte in uien”, zegt hij.

Als Jan Hoogland met een accountmanager van De Groot en Slot door het land loopt, vallen hem gelijk allerlei ziektebeelden op. Dat is voor de teler niet altijd leuk, maar voor ons is het vanuit het vak juist wél interessant om te zien welke ziekten je aantreft in het veld, zegt hij. „Wanneer er verschillen in gevoeligheid tussen rassen is waar te nemen, is er ook een genetische basis om rassen verder te verbeteren.” Telers die iets vreemds in hun gewassen zien, kunnen dit laten onderzoeken bij het researchcentrum van Bejo. Sommige ziektebeelden zijn kenmerkend, anderen meer indirect, aldus de fytopatholoog. „Dan komt er een uitslag die je eigenlijk niet verwacht.” Fusarium is nog steeds de meest voorkomende ziekte in uien, zegt Hoogland. Hij snijdt een ui door om te laten zien hoe de ziekte in de bol doorgaat. „Het leuke van dit vak is dat wij allerlei verschillende technieken gebruiken, afhankelijk van het organisme waarmee we werken. Bij Fusarium is het interessant om te zien hoe de ziekte zich via de wortel naar de bol beweegt. We kunnen de ziekte dan bijvoorbeeld isoleren en terug toetsen op planten. Sommige Fusariumsoorten groeien secundair op de ui, bijvoorbeeld als die is aangevreten door de uien- of bonenvlieg.”

Diagnostische service

Het researchcentrum van Bejo heeft verschillende taken: diagnostische service, begrijpen van pathogenen, resistentieveredeling en onderzoek naar inhoudsstoffen. Bij de diagnostische service wordt gekeken wat de oorzaak van de symptomen van ziekten kunnen zijn. Uientelers met een onbekend ziektebeeld in het gewas kunnen dat hier laten onderzoeken. Daarbij wordt gebruik gemaakt van diverse technieken, onder andere visuele beoordeling, pathogenenisolatie en PCR-methoden. Ook de relevante isolaten komen op deze manier binnen. Die kunnen weer worden gebruikt in de veredelingsprogramma's, zegt Hoogland. Een andere taak van het researchcentrum is het begrijpen van resistentiemechanismen, de interactie tussen pathogenen en rassen. Die is verschillend per type pathogeen (schimmels, virussen, insecten en bacteriën). Daarnaast worden er pathogenen en plagen in stand gehouden en vermeerderd voor het doen van proeven. De proeven worden uitgevoerd in zowel het lab als op het veld. Bij resistentieveredeling worden de beste resistente planten geselecteerd en uitgeplant op het land en met backcross breeding worden de beste resistenties met de hoogste kwaliteit gecombineerd. Content analyse richt zich op inhoudsstoffen als vitaminen/mineralen, kleur/pigment en smaakcomponenten in groenten.

Bijzonder ziektebeeld

Als een teler een monster van een ziektebeeld instuurt, kan het één tot zes weken duren voordat de diagnose kan worden gesteld. Dat is afhankelijk van de reactietijd van het onderzoek, zegt Hoogland, al snapt hij dat telers zo snel mogelijk willen weten wat er speelt in het veld. „Soms weten we binnen een week wat er aan de hand is; soms kan het vier tot zes weken duren voordat we een goede diagnose kunnen stellen. Vaak groeien er meerdere organismen uit een op kweek gezet monster. Die moeten allemaal worden getoetst, wil je het onderzoek goed doen.” Zoals gezegd, is Fusarium de meest voorkomende ziekte in uien. Wat is het meest bijzondere ziektebeeld dat Jan Hoogland ooit in zijn werkzame leven is tegengekomen? Wortelbrand in uien, zegt hij. „Dat is een bodemgebonden schimmel die voorkomt op gronden met een hoog organisch stofgehalte en alleen een plant kan infecteren in de eerste vijf dagen van opkomst. De leukste monsters zijn samples van ziektebeelden die zelfs mensen die hier al heel lang werken niet herkennen.”

Wil je als teler een onbekend ziektebeeld in je gewas of uien laten onderzoeken bij Bejo? Neem contact op met een van de accountmanagers van De Groot en Slot.

Meer weten over ziekten en plagen in uien? Scan de QR-code

'Sommige ziektebeelden zijn kenmerkend, anderen meer indirect'

Terugblik Quality inside plantuiendag:

Plantuienteelt staat voor grote uitdagingen

De Groot en Slot hield op donderdag 4 juli 2024 in samenwerking met Bejo en Broer BV de tweejaarlijkse Quality inside plantuiendag. Voor de gelegenheid was Duitsland het gastland van dienst, de kennisdag werd gehouden in de plaats Neukirchen-Vluyn. De organisatie was in handen van het Quality inside team in samenwerking met Bejo Samen Duitsland, waarbij kennisdeling over plantuien centraal stond.

De dag begon met een symposium met diverse sprekers. Ron Spaans, salesmanager bij Broer, lichtte de nieuwe ontwikkelingen bij het bedrijf toe en besprak de kansen en uitdagingen in de plantuienteelt. Eén van de uitdagingen van de laatste jaren is het tijdig op de markt komen van nieuwe uien. De voorbije (zeer) natte najaren en winters werken niet mee om Troy als overwinteringsplantui op tijd in de grond te krijgen, evenals de vroege voorjaarsrassen Jagro en Jetset.

Schillerij en industrie

Een andere uitdaging is plantuien veredelen en produceren die geschikt zijn voor de verwachtingen en vereisten van de schillerij en industrie. Deze groeiende afzetmarkt is op zoek naar robuuste uien met een hoog drogestofgehalte die ook nog eens lang kunnen worden bewaard. Teelttechniek en voldoende groenig rooien zijn hierbij al een deel van de oplossing. Met nieuwe genetica, zoals het robuuste ras Tarmo, heeft Bejo/De Groot en Slot een antwoord op die vraag.

Vervolgens poneerde Spaans een stelling om het debat te openen: 'hoe komt het dat iedereen jaarlijks uitkijkt naar de primeurteelt van aardappelen en hier fors voor wil betalen, terwijl we dit met de eerste nieuwe uien niet kunnen bereiken en voor prijsvorming afhankelijk zijn van de marktsituatie en export?' Dit gaf zeker stof tot nadenken! Daarna nam Jan Hoogland, researcher Phytopathology en Content analysis Bejo, de bezoekers mee in het onderzoek naar ziekten en plagen in uien. Valse meeldauw en Fusarium blijven de grootste uitdagingen in de uienteelt. Maar ook andere ziekten en plagen mogen niet onderschat worden, zeker niet met het afnemende middelenpakket.

Kansen Duitse markt

Michel Eising, vertegenwoordiger Bejo Duitsland, gaf een overzicht van het Duitse (plant)uienareaal en de kansen en uitdagingen op de Duitse markt. Ook het Duitse uienareaal groeide dit jaar fors. De belangrijkste teeltgebieden bevinden zich in het westen en zuiden van het land. Troy, Forum, Jetset en Red Ray zijn de belangrijkste plantuienrassen die worden gebruikt.

Tot slot gaf Julien Jeurissen van Wilhelm Weuthen GmbH & Co een uiteenzetting over de activiteiten van het bedrijf. Aardappelteelt, -bewaring, -verwerking en vermarkting is en blijft de corebusiness van de onderneming. Daarnaast is er sinds een aantal jaar met de teelt, bewaring en het vermarkten van uien een mooie extra tak bijgekomen.

Begrip in de markt

Aansluitend werd door de bezoekers, afkomstig uit vijftien Europese landen, een bezoek gebracht aan het plantuien demoperceel. Siem Beers, algemeen directeur van Broer, heette de aanwezigen welkom en vertelde over het 20-jarig bestaan van het Quality inside plantuienmerk. In die tijd is Qi een begrip in de markt geworden, waarbij kwaliteit hoog in het vaandel staat. Op het proefveld werd een groot deel van het Qi plantuienassortiment getoond, van gele en rode tot zelfs enkele witte plantuienrassen. Eén van de nieuwste ontwikkelingen die te bewonderen was, was het ras Tarmo. Een robuust type in het midden-laag segment dat mede door zijn sterk wortelgestel goed tot zijn recht komt in stressvolle groeiomstandigheden. Daarnaast is Tarmo ook geschikt voor de lange bewaring.

Nieuwe innovaties

Verder was er een bedrijvenmarkt, waarop een aantal mechanisatiebedrijven zichzelf en hun machines presenteerden, zoals een schoffeltechniek, planters, rooicombinaties en laders. Met een volledig autonoom rijdende trekker met woeler werd een blik geworpen op wat misschien wel de nabije toekomst is.

Assortiment plantuien:

Quality inside

Corona (geel, geprepareerd)

- Vroeg, productief en mooi rond
- Goede combinatie van vroegheid en huidkwaliteit
- Voor vroege exportbestemmingen en lokale markt
- Geschikt voor korte bewaring

Tarmo (geel)

- Sterk, groeikrchtig type in mid-late segment
- Hoog opbrengstpotentieel met uniforme ronde uien
- Geschikt voor lange bewaring
- Robuust type dat onder stressvolle omstandigheden goed kan groeien door een enorm wortelgestel

Hercules (geel)

- Middenvroeg, hoog productief en heel uniform
- Zeer geschikt voor lange bewaring
- Hooggrond van vorm
- Goede schiettolerantie
- Uitstekend geschikt voor de verwerkende industrie

Red Light (rood, geprepareerd)

- Vroegste rode hybride plantui in het assortiment
- Goede combinatie van vroegheid, opbrengst en kleur
- Uniforme afrijping

Ras	Biologisch	Vroegheid	Opbrengst	Huidkwaliteit	Bewaarbaarheid	Hardheid	Schiettolerantie	Drogestofgehalte
plantuien overwintering								
Troy	ook biologisch	14,5	90	6,5	6,0	6,0	++	14,2
plantuien geel								
Forum	-	14,0	93	6,0	6,0	5,0	+	14,5
Troy	ook biologisch	13,0	98	6,5	6,0	6,0	++	14,2
Jagro	-	13,0	98	6,0	6,0	6,0	+	12,5
Jetset	ook biologisch	12,5	95	7,5	7,0	7,0	++	13,5
Corona	-	12,0	102	7,0	7,0	7,0	Prep.	13,0
Hercules	-	12,0	100	8,0	8,0	8,5	++	15,4
Tarmo	-	11,5	103	8,5	8,5	8,0	++	14,5
Carballo	-	11,0	110	8,0	8,0	8,0	Prep.	14,0
Boga	ook biologisch	11,0	105	8,0	8,0	8,0	Prep.	13,5
plantuien rood								
Red Light	ook biologisch	12,5	102	6,0	5,0	6,0	Prep.	12,8
Red Ray	-	11,0	107	8,0	8,0	7,0	Prep.	13,5
Redlander	alleen biologisch	11,0	102	7,0	7,5	7,0	Prep.	13,5
plantuien wit								
Icebear	-	10,0	104	6,0	6,0	6,0	Prep.	14,0

Legenda

Vroegheid: 1 punt hoger is 1 week eerder oogstbaar.
Opbrengst: indexcijfer ten behoeve van onderlinge vergelijking.
Huidkwaliteit: een hoog cijfer geeft aan dat het ras een goede bewaarbaarheid heeft.
Bewaarbaarheid: een hoog cijfer geeft aan dat het ras traag tot spruitvorming overgaat.
Hardheid: een hoog cijfer geeft aan dat dit een harde ui betreft.
Schiettolerantie: + = hoge tolerantie
++ = zeer hoge tolerantie, Prep. = warmte behandeld.
Drogestofgehalte: procentueel.

Elk jaar toetst de veredelingsafdeling van Bejo / De Groot en Slot al haar rassen op eigen proefvelden in Europa. Alle gegevens zijn gebaseerd op driejarige gemiddelden van deze resultaten.

Bejo / De Groot en Slot:

Assortiment 2024 - 2025

VROEGE ZAAIUIEN

- Hysoon**
- Vroegste Rijnsburger
 - Zeer geschikt voor alle gronden
 - Mooie dunne nek
- Hytune**
- Zeer productief vroeg ras
 - Ook onder droge omstandigheden een goede opbrengst door een sterk wortelgestel
 - Sterker tegen pinkroot
- Hybing**
- Vroeg ras in het assortiment
 - Mooie ronde uniforme en sterk bollende ui met een prachtige gele kleur
 - Goed wortelgestel en hoog opbrengend vermogen
- Hybound**
- Uitstekende huidkwaliteit en goed wortelgestel
 - Bijzonder goede spruitrust
 - Geschikt voor lange bewaring
- Summit**
- Harde ui met mooie bol-nekverhouding
 - Uitermate geschikt voor groeikrachtige gronden
 - Combineert vroegheid met prima bewaareigenschappen
- Hysky**
- Sterk tegen Fusarium
 - Voor middenlange bewaring
 - Geschikt voor midden tot zware gronden
- Hygate**
- Sterk tegen Fusarium
 - Geschikt voor de langere bewaring
 - Geschikt voor alle gronden

MIDDENVROEGE ZAAIUIEN

- Hypark**
- Goed wortelgestel en voor alle gronden geschikt
 - Mooie ronde en sterk bollende ui
 - Geschikt voor lange bewaring
- Hyroad**
- Middenvroeg ras met uitstekende hardheid
 - Zeer huidvast en mooi van kleur
 - Uitermate geschikt voor lange bewaring
- Hytech**
- Hoog opbrengend vermogen
 - Mooie gele kleur
 - Prachtig rechtopstaand en sterk loof
- Hyway**
- Goede opbrengstpotentie
 - Harde ui met een goede huid en wortelgestel
 - Uitstekend geschikt voor lange bewaring
- Hybelle**
- Zeer productief ras
 - Sterk bollende ui met goede bewaareigenschappen
 - Ook onder droge groeiomstandigheden hoge opbrengsten
- Hyfive**
- Uitstekende huidkwaliteit
 - Mooie harde ui met een goede spruitrust
 - Zeer geschikt voor lange bewaring
- Hylander** (ook biologisch)
- Hoge resistentie tegen valse meeldauw (HR: Pd)
 - Mooie ronde, uniforme uien
 - Goede huid- en bewaarkwaliteit
- Hystore**
- Sterk wortelgestel, geschikt voor droogtegevoelige gronden
 - Geschikt voor lange bewaring
 - Goede hardheid en huidvastheid
- Hysinger**
- Meest productieve ras
 - Uitstekend wortelgestel
 - Geschikt voor droge en zware gronden

RODE ZAAIUIEN

- Red Tide** (ook biologisch)
- Uitstekende opbrengst met goede bewaareigenschappen
 - Buitengewoon uniform
 - Middenvroeg rode hybride met goede doorkleuring
- Redlander** (ook biologisch)
- Eerste rode zaaiui met hoge resistentie tegen valse meeldauw (HR: Pd)
 - Zeer geschikt voor de lange bewaring
 - Mooie dieprode doorkleuring
- Red Ray**
- Goede opbrengstpotentie
 - Goed bewaarbaar hybride ras
 - Geschikt voor meerdere grondsoorten
- Red Baron**
- Hoge opbrengst en grove maatsortering
 - Bij voorkeur telen op zwaardere grond (boven 25% afslibbaar)
 - Geprimed zaad geeft betere uniformiteit

ZAAISJALOTTEN

- Matador**
- Ronde, uniforme sjalot
 - Uitstekende huidvastheid
 - Zeer lang bewaarbaar
- Conservor**
- Zeer productief en meest lange sjalot
 - Blijft door zijn lange vorm goed in de maatvoering
 - Mooie sjalot voor de versmarkt en schillerij
- Innovator**
- Eerste meeldauwresistente zaaisjalot
 - Geschikt voor zeer lange bewaring
 - Type Conservor

Rasnaam	Vroegheid	Opbrengst	Huidkwaliteit	Hardheid	Lichte/koude grond < 20%	Lichte/groeikrachtige grond < 30%	Zwaardere grond > 30%	Bewaring tot en met *
Hysoon**	9,0	103	8	8	++++	++	++	maart
Hytune**	8,7	109	7	7	+++	+++	++++	januari
Hybing	8,7	104	6	7	+++	++++	++++	januari
Hybound	8,2	104	9	9	++++	++++	+++	juni
Summit	8,1	103	7	8	++++	+++	++	juni
Hysky	7,8	101	7	8	++	++++	++++	maart
Hygate	7,7	101	8	8	+++	++++	++++	april
Hypark	7,3	103	8	8	+++	++++	++++	juni
Hyroad	7,2	102	9	9	++++	++++	+++	juni
Hytech	7,0	104	7	7	+++	++++	++++	mei
Hyway	6,8	106	8	8	++++	++++	++++	juni
Hybelle	6,5	109	7	8	++	+++	++++	mei
Hyfive	6,3	104	9	9	++++	++++	++++	juni
Hylander (HR: Pd)	6,3	100	7	8	++	+++	++++	mei
Hystore	6,2	105	8	8	++	++++	++++	juni
Hysinger**	5,7	111	7	6	++	+++	++++	januari
Red Tide	7,5	101	8	8	+++	++++	+++	juni
Redlander (HR: Pd)	7,0	100	7	7	++++	++++	+++	mei
Red Ray	6,9	103	7	7	++	+++	++++	mei
Red Baron	6,0	104	7	6	+	+++	++++	april

Legenda
Vroegheid: 1 punt hoger is 1 week eerder oogstbaar.
Opbrengst: indexcijfer op basis van onderlinge vergelijking.
Huidkwaliteit: een hoog cijfer geeft aan dat het ras een goede bewaarbaarheid heeft.
Hardheid: een hoog cijfer geeft aan dat dit een harde ui betreft.
HR: Pd = hoge resistentie tegen valse meeldauw

* Bewaring met buitenlucht.
** Alleen verkrijgbaar als Primed B-Mox®

Geprimed zaad wordt voortaan Primed B-Mox®

Biologisch
uienzaad is
verkrijgbaar
via Bejo

 Verkoop binnendienst
T (+31) (0)226 331 271 / 331 241
E sales@degrootenslot.nl

Scan de QR-code voor de meest actuele gebiedsindeling van het verkoopteam

Volg De Groot en Slot op:

- www.instagram.com/degrootenslot
- www.facebook.com/degrootenslot
- www.x.com/degrootenslot

Even voorstellen: Manager Verkoop

Jeroen Kuin werkt alweer een jaar als Manager Verkoop bij De Groot en Slot. Een mooie baan, zegt hij. „Ik ben betrokken bij zowel Verkoop als het Managementteam.” Hij noemt zichzelf een echt mensenmens. „Contacten onderhouden is zeer belangrijk in de uienteelt. Ik praat graag met mensen, dat spreekt mij enorm aan.”

Jeroen Kuin woont samen met zijn vrouw en drie kinderen in het Noord-Hollandse Andijk. Hij werkt al zijn hele leven in de agrarisch sector. „Ik heb 24 jaar bij verschillende bedrijven in uitgangsmateriaal voor pootaardappelen gewerkt. Daarvoor vloog ik de hele wereld over, om het Nederlandse pootgoed onder de aandacht te brengen bij partijen als telers en handelaren. Maar bijvoorbeeld ook bij ambassades, om het belang van goed uitgangsmateriaal in relatie tot de voedselzekerheid te benadrukken.”

Nieuwe stap in carrière

Na 24 jaar in de aardappelen vond Kuin het tijd voor een nieuwe stap in zijn carrière. Op dat moment kwam De Groot en Slot op zijn pad. „De Groot en Slot is een mooi familiebedrijf in de agrarische wereld: betrokken, bevlogen en innovatief”, zegt hij. „Bovendien wilde ik graag de switch

‘Ik ben
een echt
mensenmens’

Jeroen Kuin - Manager Verkoop De Groot en Slot

maken naar een ander product. Deze functie past goed bij mij. Ik geef aansturing aan de verkoopleider van ons verkoopteam en ben betrokken bij het Managementteam. Het veredelen van uien is een langdurig proces, de lange termijn relatie onderhouden is zeer belangrijk. Dat vind ik een mooi aspect aan dit werk.”

Daarnaast gaat Kuin in zijn rol als Manager Verkoop intensiever optrekken met Bejo voor de activiteiten in het buitenland. De samenwerking tussen De Groot en Slot en Bejo is al 55 jaar een feit, dit naar ieders volle tevredenheid. Wereldwijd groeit het Bejo / De Groot en Slot marktaandeel hard, daarom is en blijft het goed om gezamenlijk constructief te blijven optrekken en van elkaar te leren, zegt hij. „Dit om onze leidende rol vast te blijven houden en verder uit te bouwen. Deze samenwerking is een unieke constructie in onze branche. Ik vind het interessant die link uit te bouwen.”

Lezersvragen

Waarom duurt het zo lang om een nieuw ras te ontwikkelen en resistenties in te kruisen?

Antwoord van Jesper Lam, veredelaar van De Groot en Slot: „Waarom het zo lang duurt om een nieuw ras te ontwikkelen? Van zaadje tot zaadje heeft een ui twee jaar nodig om een generatie te doorlopen. Omdat wij zuiverheid en uniformiteit belangrijk vinden bij De Groot en Slot, kan het soms meerdere generaties duren om een ouderlijn goed te keuren voor verkoopproducties. Hierbij moet er ook voldoende zaad beschikbaar zijn voor de producties zelf, wat ook weer extra generaties kost. Wij gaan eigenlijk standaard uit van 6-7 generaties van idee tot experimenteel ras. Zodra een ras experimenteel is, worden er grote producties voor verkoop gedaan, wat ook weer 3-4 generaties kost. Zo kan het soms wel achttien jaar duren voordat er een nieuw ras op de markt komt! Dat is een lange tijd, maar dan is er wel een goed ras met een sterke voorraad beschikbaar. Zodra er sprake is van resistenties inkruisen, kan het nog langer duren voordat er een ras is. Resistenties in de ui komen vaak van verwante uienfamilies, het duurt een paar extra generaties om de ongewenste eigenschappen van deze ‘wilde’ uien eruit te kruisen.”

Is het mogelijk om rassen te ontwikkelen die resistent zijn tegen trips?

Antwoord van Jesper Lam, veredelaar van De Groot en Slot: „Intrinsiek bestaat er geen resistentie tegen trips. Wat wel bekend is, is dat er verschillen zijn in looftype, met betrekking tot aantrekkelijkheid voor trips. Als je bijvoorbeeld een Hytune of Hysinger, die een wat dunner waslaag hebben en groener loof naast een Hyfive zaait, zal Hyfive een grotere mate van aanwezigheid van trips en tripsschade tonen. Dit omdat Hyfive het typische blauwe wasrijke loof heeft. In een droge, zonnige zomer zullen Hytune en Hysinger hierdoor een groot voordeel bieden ten opzichte van de andere rassen. Echter, door de mindere aanwezigheid van de waslaag zijn deze rassen wel weer gevoeliger voor valse meeldauw en Stemphylium. Belangrijk is nog om te vermelden dat de groene wasloze rassen weerbaarder zijn tegen trips, maar bij afwezigheid van aantrekkelijkere rassen lopen die natuurlijk ook gewoon behoorlijke schade op. De trips zal uiteindelijk toch moeten eten.”

‘Er worden
tijdens de teelt
tien verschillende
uientelers
gevolgd’

De Groot en Slot:

Kennispartner in Gewastour

Geen enkel groeiseizoen in de uienteelt is hetzelfde, zo bleek ook afgelopen jaar wel weer. Bij vrijwel iedere teler in de Benelux was het rond de zaaiperiode kletsnat en ook in de maanden erna viel ruim voldoende neerslag. De typisch Hollandse zomer zorgde vervolgens bij een deel van de uienpercelen wel voor een inhaalslag wat groei betreft.

De nadruk ligt op een deel, want de verschillen in groei en daarmee opbrengst en kwaliteit bleken regionaal, maar ook van perceel tot perceel, erg groot. De oogst verliep voor de verandering wél zeer vlot. Dat alles kwam duidelijk naar voren bij de Gewastour Uien van Boerenbusiness, waar De Groot en Slot sinds 2024 aan deelneemt.

In de Gewastour Uien worden tijdens de teelt tien verschillende uientelers verspreid door Nederland gevolgd, van het zaaimoment tot aan de oogst. Zij vertellen tijdens het groeiseizoen over de teeltomstandigheden, de groei en de uitdagingen waar zij mee te maken hebben. Ook worden er data verzameld, zoals neerslaghoeveelheden en zaaidiepte en vinden er opbrengstmetingen plaats.

Groeiseizoen in kaart brengen

Zoals gezegd is ieder seizoen anders. Doordat de telers die gevolgd worden met hun bedrijf verspreid door Nederland zitten, krijg je een redelijk beeld van hoe de uienteelt zich ontwikkelt in een bepaald gebied. Dat is ook het doel van de Gewastour: het groeiseizoen van de uienteelt in Nederland zo goed mogelijk in kaart brengen, zodat telers weten wat er speelt. De kletsnate start van afgelopen seizoen werd bevestigd door de deelnemende telers. Normaal gesproken start het zaaien in het zuidelijke deel van het land als eerste en stroomt het zaaizaad in het noorden als laatste uit het pak. Dat bleek het afgelopen seizoen door de aanhoudende neerslag juist andersom. Telers in het noorden en midden van het land kregen rond half april betere kansen voor zaaien dan het zuiden, waardoor juist deze regio's vooropliepen in de zaai en een voorsprong hadden in de groei.

Hogere opbrengsten op kleigrond

Pas rond eind april/begin mei kreeg heel Nederland weer een kans om te zaaien. Dat was bij sommige telers in het zuiden pas de eerste fatsoenlijke kans. Het gevolg was dat de gemiddelde zaaidatum onder de telers de op een na laatste was sinds de start van de Gewastour (2017). Alleen in 2023 lag die gemiddeld nog iets later, weliswaar op basis van de data van de tien deelnemende telers. Aan het einde van het seizoen bleek dat telers op de kleigronden in het midden en noorden van het land gemiddeld hogere opbrengsten realiseerden dan hun collega's op de zandgronden. Niet alleen het groeiseizoen wordt in kaart gebracht. Tijdens de teelt staan telers voor uitdagingen. Soms zijn die seizoensgebonden, maar ook grondsoort en de beschikbaarheid van zoetwater kunnen voor uitdagingen zorgen en tot andere beslissingen leiden. Ook daar wordt aandacht aan geschonken; ideeën, oplossingen en tips kunnen interessant en zelfs toepasbaar zijn voor andere telers. Daarmee dient het initiatief ook als kennisplatform, waar De Groot en Slot als kennispartner graag in participeert.

Input van kennispartners

Een deel van de oplossingen en het tackelen van uitdagingen komt van verschillende kennispartners uit de teelt, met ieder zijn eigen specialisme. Op die manier wordt het teelttechnische deel van de Gewastour optimaal ingevuld met het juiste advies. De Groot en Slot neemt vooral het onderdeel zaaien en rassen voor zijn rekening en ook in de teelt en bewaring voorziet het bedrijf telers van kennis en advies. Andersom brengen telers met hun bevindingen in het veld de kennispartners direct op de hoogte per regio. Het contact met elkaar vindt plaats in een WhatsApp groep, waarbij het delen van een foto van het gewas of een toepassing in de teelt soms meer zegt dan een aantal zinnen. Dat maakt het ook makkelijker om met elkaar te vergelijken. Naast dit digitale contact komen telers en kennispartners een paar keer in het jaar samen om elkaar fysiek te spreken en is de dag gevuld met activiteiten om agrarische kennis op te doen.

Vier professionals aan het woord:

Bouwen en investeren in de sector

Jan Kamp - De Groot en Slot

In de voor het grootste gedeelte mengluchtbewaring van De Groot en Slot liggen allemaal kleine partijen veredelingsmateriaal. Het gaat hier om heel veel kleine partijen uien of sjalotten: van soms maar enkele vierkante meters in plastic bakken op pallets tot wat grotere partijen in kuubskisten.

Met name voor de genetische groepen die minder lang bewaarbaar zijn, is gekozen voor een bewaarcel met een condensdroogstelsysteem. Alhoewel we meer spreken van een condensbewaarsysteem, vertelt Jan Kamp. „Het gaat nu stukken beter dan voorheen met het reguliere droogstelsysteem met luiken.”

Kamp verzorgt al ruim 25 jaar de droging en bewaring bij De Groot en Slot. Hij denkt dat zijn bewaring een aantal periodes per jaar tot één van de slechtste bewaringen van Nederland behoort, omdat er dan een wens is vanuit de veredelaars om meer verschillen in de partijen te creëren, bijvoorbeeld in kiemrust, hardheid of huidvastheid. Want door de uien of sjalotten van tevoren ‘te pesten’ met diverse klimaten, kan er beter beoordeeld worden en kunnen de juiste uien of sjalotten worden geselecteerd om mee verder te veredelen, zegt hij.

Jaron Roosjen - Akkerbouwer in Eeserveen

In het Drentse Eeserveen boert Jaron Roosjen samen met zijn ouders. Voor het tweede jaar op rij telen ze uien. Afgelopen jaar hebben de uien even in een noodboxje gelegen waarna ze verkocht zijn. Dit jaar worden de uien opgeslagen in de nieuwe bewaarloods waar plaats is voor viermaal 600 ton losgestort product.

Waar in eerste instantie het idee bestond om met bovengrondse ventilatiekokers te werken, is er toch voor een roostervloer gekozen, vertelt Roosjen. Dit levert vooral veel gemak en werkplezier op. Door inlegstukken in de vloer is het ook mogelijk om bijvoorbeeld eerstejaars plantuien of graan te drogen, zegt hij.

Door een stage-ervaring in Canada en te praten met collega boeren die onlangs nieuw gebouwd hebben, is er ook voor gekozen om een grote werkruimte te creëren tussen de vier gespiegelde cellen in. Deze werkruimte bedraagt 18 bij 30 meter, genoeg ruimte dus om binnen te laden en te lossen, vertelt de Drentse akkerbouwer. Zijn verloofde Annika voegt hierbij toe dat het ook erg geschikt is om een bruiloft te vieren, die komende zomer plaats gaat vinden!

Jacobine van der Knijff - Akkerbouwer in Zeewolde

Jacobine van der Knijff runt samen met haar man, broer, zus en ouders Knijff Agro BV in Zeewolde. Voorheen werden op verschillende plekken schuren gehuurd voor de opslag van aardappelen en uien. Vanaf dit seizoen kunnen de akkerbouwers het merendeel van hun oogst opslaan in eigen beheer.

De nieuwe bewaring heeft ruimte voor 2.500 kisten en 4.000 ton los gestort product. Het product wordt droog geblazen door 48 frequentiereguleerbare ventilatoren. De eerste uien van het ras Hybing zijn op 2 september binnen gereden, de Hyfive kwam als laatste binnen, op 16 september.

De eerste twee weken hebben de ventilatoren volop gedraaid, 80 procent. Daarna zijn ze teruggeschroefd naar 60 procent vermogen. „Eigenlijk hebben we wat overcapaciteit, maar we vinden het belangrijk dat je ook in moeilijke jaren het product goed droog krijgt”, vertelt Van der Knijff. „Aangezien je ze toch kan terugdraaien, kost het nu ook geen extra stroom.” Omdat er nog geen vaste stroomaansluiting voor de nieuwbouw aanwezig is, zijn we heel blij met de 200 kW accu in combinatie met de zonnepanelen, vervolgt de akkerbouwer. „Dat scheelt aanzienlijk in het dieselverbruik. Als de accu leeg dreigt te raken en nog maar 20 procent vol is, schakelt het aggregaat erbij aan. Door gebruik te maken van de opgewekte zonne-energie en de stroomaansluiting van de bestaande schuur kunnen wij de accu voeden. Tot op heden is het aggregaat nog niet heel vaak aan gegaan.”

Roman Sauer - Akkerbouwer uit Erftstadt (Duitsland)

Op het akkerbouwbedrijf van Roman Sauer uit het Duitse Erftstadt worden gele, rode en roze uien geteeld. Sauer teelt zowel voor de Duitse retailmarkt als de exportmarkt. „Het doel is de uien lang op te slaan, zodat we de volatiliteit in de markt kunnen tegengaan. Als zich vroeger in het seizoen kansen aandienen, is dat prima, maar zo hebben we altijd de mogelijkheid om te bewaren.”

Sauer bouwde recent een gloednieuwe bewaarloods. „We hebben voor een kistenbewaring voor 5.000 kisten gekozen, zodat we onze verschillende producten apart en toch flexibel kunnen opslaan”, zegt hij. „Dit komt ook de kwaliteit ten goede. Daarnaast hebben we andere loodsruimten waarin het product los gestort in bulk kunnen opslaan.”

Voor de ventilatie en een koelunit werd samengewerkt met verschillende bedrijven. Er werd gekozen voor een condensdroogstelsysteem zonder buitenlucht. „Op die manier kun je steeds drogen, koelen of verwarmen zonder afhankelijk te zijn van de weersomstandigheden buiten”, aldus Sauer.

Speciaal aan deze bewaring is dat de kisten zeven hoog worden gestapeld, iets wat in Duitsland niet gebruikelijk is. Om capaciteit te halen met het vullen van de kisten investeerde Sauer ook in een kistenvuller. „We zijn heel blij met de nieuwe bewaarloods. Het hele project vraagt veel energie; de volgende investering is een fotovoltaïsch (zonnepanelen) systeem van ongeveer 2.15 megawatt, om zelfvoorzienend te zijn van stroom”, besluit hij.

'De uienteelt moet voor de teler aantrekkelijk blijven'

Verwerker aan het woord - Jonika BV:

We moeten competitief blijven in onze positie

Ruim zeventig jaar geleden richtte Joost Nieuwenhuijse Jonika BV op in het Zeeuwse Oostdijk. In eerste instantie verrichtte het bedrijf allerlei werkzaamheden in de agrarische sector, maar al snel legde het zich toe op het verwerken en verpakken van uien. Als derde generatie aan het roer geeft Jaap Nieuwenhuijse een kijkje in de keuken van dit familiebedrijf. „We moeten innovatief blijven.“

Nadat Jaap en José, kleinzonen van Joost Nieuwenhuijse, in 2000 het bedrijf overnamen van de tweede generatie, zijn ze zelf uien gaan exporteren. Voor de inkoop van de uien is Ko Bliek het vaste aanspreekpunt. Naast inkopen geeft hij ook teeltadvies, waarbij de rassenkeuze een belangrijk aspect is. Zo wordt het hele traject begeleid: van zaaien tot afleveren voor zowel zaai- als plantuien. Dat is waar Jonika voor wil staan: betrokkenheid in de hele keten. Belangrijk hierin is huidkwaliteit, vorm, hardheid, bewaarbaarheid en kleur. Maar bovenal moet de uienteelt voor de teler aantrekkelijk blijven.

Efficiënt en duurzaam

In de verwerkingshal aan de Tweede Vlietweg in Oostdijk, waar het bedrijf begin jaren zestig naartoe verhuisde, is het geen gevlug van heftrucks. De rust overheerst. Na de afluidd periode komen bijna alle uien binnen in onderlossers. Binnen 20 minuten kunnen de uien vanuit de onderlosser

verpakt op de pallet staan, klaar om verladen te worden. Heel efficiënt en duurzaam, aldus Joël Nieuwenhuijse, zoon van Jaap en de vierde generatie werkzaam binnen het bedrijf. „Die efficiëntie staat voorop bij het logistieke interne proces“, zegt hij.

De uien worden sinds 2023 gesorteerd door optische sorteerders. De ontwikkelingen rondom optisch sorteren worden al jaren door Jaap Nieuwenhuijse gevolgd. Na een proef van een half jaar met één machine, staan er sinds december vorig jaar vijf optische sorteerders voor gele uien en één voor rode uien en sjalotten op het bedrijf. „We waren vrij snel overtuigd van deze machines“, geeft Joël aan. „Ze optimaliseren het sorteerproces, waardoor we ook de productie kunnen verhogen. We kunnen veel constanter draaien.“

In januari wordt bij Jonika de afstaartlijn vernieuwd. Er komt een optische sorteerder voor veldgewas en daarachter nieuwe afstaarters met een automatische zeefwissel en droogreinigingssysteem. Er is gezocht naar een duurzame oplossing. Daarom worden de zeven niet schoongemaakt met water, maar met schrapers en borstels, zeggen vader en zoon.

'We moeten wél voorop blijven lopen'

Marktsituatie

De kwaliteit van de plantuien was dit seizoen best goed te noemen, aldus Jaap Nieuwenhuijse. Vorig jaar waren er aanmerkelijk meer uitdagingen in de plantuien wat betreft de kwaliteit. In de laatste week van augustus is er overgegaan op zaaiuien. „De zaaiuien vallen tot nu toe ook niet tegen. Wat de kwaliteit gaat doen, is afwachten maar voor dit moment zijn we erg tevreden.“

De afzetmarkt is voornamelijk export gerelateerd, er gaan beperkt uien richting de retail. Er zijn wel wat onzekerheden in de export, het is nooit volledig te plannen hoe die gaat verlopen. Jonika profiteert hierbij van zijn grote klantenbestand met een breed scala aan bestemmingen. Die zijn verdeeld over Europa en overzeese gebieden; het bedrijf blijft zich ook naar de toekomst toe richten op overzeese bestemmingen.

Competitief blijven

Dit vraagt overigens wel om veel flexibiliteit en dan met name bij het inpakken, want alle klanten vragen om andere maten en verpakkingen. Dat houdt het werk leuk en afwisselend, aldus Jaap Nieuwenhuijse. „Het is van groot belang dat wij als Nederlandse exporteurs onze naam hoog houden, we moeten competitief blijven in onze positie. We zijn ervan overtuigd dat we al heel innovatief bezig zijn in de sector, maar we moeten wél voorop blijven lopen.“

Column:

Alleen ga je sneller, samen kom je verder

Kunt u een definitie geven van 'leren'? Wat heeft u afgelopen jaren zelf geleerd en hoe is uw leerproces verlopen? Basale vragen die bij me boven kwamen toen ik terugreed van het Uienfestival in Vesse. Ik had een onderwerp voor de column van het Uien magazine, realiseerde ik!

Leren is een proces, het kost dus tijd. Leren begint vaak met een vraagstelling en eindigt na verloop van tijd in het toepassen van de opgedane kennis. Voor het toepassen van wat geleerd is, is vaak verandering nodig. En verandering is best eng. Velen houden zich er daarom verre van. Jammer, want je leerprestaties lijden eronder blijkt.

Gedurende een leerproces heb je voor complexere vraagstukken vaak ook nog eens anderen nodig. Dat maakt het nog spannender! Je afhankelijk maken van een ander is iets waar de uienketen huiverig tegenover staat. Of moet ik zeggen stond? Je moet het lef maar hebben om jezelf in de kaart te laten kijken. Niet alleen aanschuiven om te halen, maar ook bedenken wat je kan brengen in het collectief. Immers, wie niet kan delen kan ook niet vermenigvuldigen.

Gijsbrecht Gunter

Als voorzitter van Uireka zijn me succesfactoren opgevallen om gezamenlijk te kunnen leren. Ik deel ze graag met u, wellicht leren we ervan. In 2015 organiseerde De Groot en Slot symposia over koprot, destijds een urgent probleem. Als dagvoorzitter mocht ik de discussie leiden die uitmondde in de gezamenlijke conclusie dat alleen ketenbreed onderzoek complexe problemen zoals koprot het hoofd kan bieden. Er viel me nog iets op, namelijk dat de collectieve uitdaging het individuele belang bleek te raken. Evenwicht tussen collectief en individueel belang is ook een succesfactor. Er bleek een gezamenlijk probleem die één partij niet kon oplossen, maar die ene partij wel degelijk bedreigde. In wezen erkenden we elkaars afhankelijkheid. Of iedereen dat beseft weet ik niet.

Een andere voorwaarde is een koptrekker die opstaat en commitment uitsprekt. In elk leerproces heb je koptrekkers en het peloton. Soms ook achterblijvers, die gelost worden en uit beeld raken. Professionele

koptrekkers wisselen zo nu en dan. Uiteindelijk is een poosje koptrekker zijn niet meer dan een individueel commitment uitspreken naar het peloton als geheel.

De laatste jaren komt koprot niet zoveel meer voor. De conclusie dat Uireka dus ook hier succesvol is geweest is kort door de bocht hoor ik u zeggen. Ik vermoed dat u gelijk heeft en daarmee kom ik bij een volgende observatie. Namelijk dat een ketenbreed onderzoeksprogramma structureel moet zijn. Geen ad hoc onderzoek dat zo grillig is als de uienprijs zelf, maar structuur en vasthoudendheid. Hoewel er af en toe wel iets van de kar moet vallen wat direct handelingsperspectief biedt. Daarmee houden we het enthousiasme vast. Wanneer wetenschappers dat terdege beseffen creëren ze goodwill.

Naast de kennis bleken vooral ook kennis van belang. Het Uireka netwerk dat is ontstaan is uniek in de wereld. Succesvolle kennisuitwisseling is vooral te danken aan deelname van praktijkmensen en geen managers die het evenwicht te snel naar commercie laten doorslaan. Het feit dat we het in 2017 als keten voor elkaar kregen MH in ieder geval tot 2032 te verzekeren voor de sector, vind ik nog altijd een schoolvoorbeeld van de krachtige combinatie van kennis en kennis.

Tenslotte viel me het afgelopen decennium op dat vrijwilligheid bepalend is. Geen verplichting, maar wel verantwoording. Mensen zijn meer betrokken wanneer ze dat vrijwillig doen. Facultatieve deelname en het uitgangspunt: 'Wie betaalt, bepaalt' hebben ons samen verder gebracht dan we ooit individueel hadden kunnen bereiken.

Gijsbrecht Gunter, voorzitter Holland Onion Association

'Wie niet kan
delen kan ook niet
vermenigvuldigen'

Gluren bij de Buren:

Oostenrijk en Zwitserland

De accountmanagers van De Groot en Slot krijgen regelmatig vragen over hoe de uien erbij staan in andere Europese uienlanden. Ditmaal ging Uien magazine in gesprek met Markus Saphörster en Michael Ebner van Bejo DACH (Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland) om meer te weten te komen over de uienteelt in Oostenrijk en Zwitserland.

Zwitserland

In Zwitserland wordt ongeveer 1.000 ha uien geteeld, allemaal zaaiuien. Hierbij gaat het om 300 ha overwinteringsuien om de import van uien te beperken. In een goed groeiseizoen worden er maximaal zes weken uien geïmporteerd. In de biologische teelt betreft het alleen maar transplant, in de gangbare teelt is dit ongeveer 20 procent.

Elk jaar weer is valse meeldauw een uitdaging in Zwitserland. Dit heeft te maken met het klimaat en de bosrijke omgeving van het uienteeltgebied. Waar in Nederland voornamelijk Rijnsburgers staan, worden in Zwitserland met name intermediate types geteeld. De Spaanse genetica is in opmars, deze uien geven een hogere opbrengst in droge en warme jaren. Omdat irrigatie niet overal mogelijk is, bieden de Spaanse types echt kansen. De gemiddelde opbrengst is rond de 50-60 ton/ha in de gangbare teelt. In de biologische teelt is de opbrengst nog erg afhankelijk.

Oostenrijk

In het Marchveld, tussen Wenen en Slovenië, wordt in totaal 3.500 ha uien geteeld. Hiervan is ongeveer 300-350 ha overwinteringsuien. Een derde van de gangbare uien is voor de eigen markt, het overige gedeelte is bestemd voor export. De uien gaan vooral naar Oost-Europa, Griekenland en soms naar Italië. Vrijwel alle uien die in Oostenrijk worden geteeld zijn Spaanse types. Gemiddeld zijn de opbrengsten 80-110 ton/ha. Vrijwel alle uien liggen in de drip of worden beregend met sprinklers, waarbij druppelirrigatie met fertigatie toeneemt.

De biologische teelt in Oostenrijk is afnemend, deze trend is de laatste drie jaar gaande. Dit komt met name door inflatie en de terugval van export naar het zuiden van Duitsland. Er staan 240 ha biologische plantuien en 150 ha biologische zaaiuien. Er worden meer plantuien geteeld dan zaaiuien door de gemakkelijkere onkruidbeheersing in plantuien. Ook wordt er door de hoge valse meeldauwdruk voor plantuien gekozen, vanwege het kortere groeiseizoen.

De uien worden vaak op ruggen geteeld met drie rijen op 75 cm ruggen. Dit vergemakkelijkt de onkruidbestrijding en daarnaast gaat de wind er makkelijker doorheen. Dus een kortere bladnat periode, wat een pluspunt is ten aanzien van valse meeldauw. De helft van de biologische plantuien wordt geteeld voor de eigen markt, de andere helft is bestemd voor export.

Even voorstellen:

Nieuwe promotors

Wilbert Lindhout en Jesse Topping zijn onlangs als commerciële promotors in dienst getreden bij De Groot en Slot. Lindhout heeft zijn activiteiten in het zuiden van het land, Topping gaat aan de slag in het noordoosten. Zij stellen zich kort voor in het Uien magazine.

Wilbert Lindhout - Poortvliet (Zld)

'Dat onvoorspelbare, dat vind ik mooi'

Wilbert Lindhout (22) is afkomstig van een akkerbouwbedrijf in Poortvliet (Tholen), met vroege en late aardappelen, uien, suikerbieten, graszaad, tarwe, wortelen en bloemzaden. Er wordt ongeveer 90 ha betaald. Hij rondde onlangs zijn hbo-studie Agrarisch Ondernemerschap Tuin- en Akkerbouw af aan Aeres Hogeschool in Dronten. Lindhout gaat in de winter vijf dagen voor De Groot en Slot werken, tussen maart en september vier dagen. Dit in combinatie met de werkzaamheden op het eigen akkerbouwbedrijf, dat hij in de toekomst hoopt over te nemen.

Lindhout nam zelf het initiatief voor zijn nieuwe baan als promotor, door een mail naar De Groot en Slot te sturen op een open vacature. Ik vind uien een mooie en uitdagende teelt, vertelt hij. „Je bent van het begin tot het einde met het product bezig; niet alleen teelttechnisch, maar ook wat betreft prijs en afzetmarkt. Het is nooit te voorspellen hoe een seizoen gaat lopen. Je kunt aan het einde van de rit 1 euro/kg voor het product ontvangen, maar ook 1 cent/kg. Dat onvoorspelbare, dat vind ik mooi.”

Wilbert Lindhout verwacht zich thuis te gaan voelen bij De Groot en Slot. „De combinatie van familiebedrijf en uienteelt spreekt mij aan. Voordat ik aan deze baan begon, heb ik een dag meegelopen om te kijken wat de functie inhoudt. Ik kijk ernaar uit om telers met onze kennis op de juiste manier te gaan ondersteunen.”

Jesse Topping - Leens

'Ik wil met mijn voeten in de klei staan'

Jesse Topping (25) heeft samen met zijn vader een akkerbouwbedrijf van 125 hectare in Leens, in het noordwesten van Groningen. Het bedrijf verbouwt zaaiuien, pootaardappelen en graan. Topping wil de onderneming op termijn overnemen, maar wil eerst kennis en ervaring buitenshuis opdoen. „Ik ben nu nog jong en wil mezelf nog verder verbreden.”

Na zijn studie Tuin- en Akkerbouw aan Van Hall Larenstein in Leeuwarden werkte Topping een tijdje als redacteur akkerbouw bij Boerenbusiness, maar hij miste het contact met de telers en het buiten zijn. „Ik merkte dat ik liever werkzaam ben in de praktijk, dat trekt mij meer. Ik wil met m'n voeten in de klei staan.”

Uien is een prachtig gewas, zegt Topping. „Alle input die je erin stopt, kun je terug zien in opbrengst en kwaliteit. Dat is meer dan in andere gewassen. Elk seizoen is anders. Bovendien hebben telers met veel uitdagingen te maken, in de teelt, maar bijvoorbeeld ook wat gewasbescherming betreft. Je moet voortdurend keuzes maken om tot een goede oogst te komen.”

Topping kijkt ernaar uit om in zijn nieuwe functie te sparren met uientelers, om gezamenlijk tot een mooi resultaat te komen. „Daar krijg ik energie van. Mijn werkgebied is het noorden en noordoosten van Nederland: van de Afsluitdijk tot aan de grens met Duitsland. Dat gebied ken ik goed en ik ben bekend met de uienteelt in het noorden.”

De Groot en Slot 70 jaar

Nieuwe actie wegens jubileum!

De Grootste Ui en Grow Hy, Know wHy

Ga ook de uitdaging aan en teel de grootste ui van de Benelux!

In 2025 bestaat De Groot en Slot 70 jaar. Ter ere van dit jubileum organiseren wij de teeltwedstrijd 'De Grootste Ui' nu ook voor telers. In voorgaande edities was deze wedstrijd uitsluitend bedoeld voor kinderen en andere geïnteresseerden uit de regio Broek op Langedijk. Maar dit jaar pakken we het anders aan! Wij dagen telers uit heel Nederland en België uit om de grootste ui te telen.

Voor deze teeltwedstrijd maken we gebruik van een speciaal uienras waarmee het mogelijk is een ui van meer dan 1 kilo te telen. Diverse hobbyisten en specialisten van De Groot en Slot gingen u al voor. Op de foto is productiespecialist Michael Peeters te zien; zijn ui woog maar liefst 3,055 kg.

De teeltwedstrijd combineren we deze keer met de Grow Hy, Know wHy actie. Aan het einde van het teeltseizoen 2025 leveren de deelnemers de grootste uien in waarna ze worden gewogen. De telers met de zwaarste uien ontvangen een uitnodiging voor de Grow Hy, Know wHy uienverdiepingsdag. Tijdens deze volledig verzorgde dag zijn er verschillende interessante sprekers aan het woord. We bespreken de uitdagingen en actualiteiten in de uienteelt én we maken de winnaars van De Grootste Ui 2025 bekend!

De uienzaden voor De Grootste Ui-teeltwedstrijd worden meegeleverd met de dozen uienzaden voor het komende teeltseizoen. De kleine zaadzakjes zijn te herkennen aan het logo van De Grootste Ui. Geen zakje ontvangen bij uw bestelling? Neem dan contact op met degrootsteui@degrootenslot.nl of vraag het uw accountmanager. Veel succes met het telen van de grootste ui van 2025!

Meer informatie: www.degrootsteui.nl

Scan de QR-code om naar de website te gaan en je aan te melden!

Uienvlieg steeds groter probleem:

Bestrijding kan niet zonder gezamenlijke inspanning

De uienvlieg en de bestrijding ervan is en blijft één van de grote uitdagingen in de uienteelt. Het middelenpakket krimpt zienderogen, zeker met het wegvallen van het middel Vydate vorig jaar. Dan rijst de vraag: is een succesvolle beheersing en bestrijding van de uienvlieg nog wel mogelijk? Uien magazine maakt de balans op met Nemacontrol, Groene Vlieg, BASF en Koppert.

Eigenlijk zien we de uienvlieg in alle gebieden toenemen, aldus Sebastiaan ten Napel van Nemacontrol. „Voornamelijk in de bestaande gebieden waar de hoge druk al langer bekend is, maar ook in de buitengebieden rond deze ‘hotspots’ en in de nieuwere gebieden.” In de nieuwere gebieden schuilt op termijn het grootste gevaar, zegt hij. „Alleen zie je dit niet direct vertaald in evenredige schade, omdat het jaren duurt voordat de vlieg goed gesetteld is. Maar het is zeker een voorbode van wat er zit aan te komen.”

Frank Druyff van Koppert beaamt dit: „Naast de bekende problemen in de Noordoostpolder (NOP) zien we de uienvlieg ook vooral in het noordoosten van het land sterk uitbreiden. Op de lichtere gronden is de fysieke barrière voor larven minder groot om te migreren in vergelijking met zwaardere gronden. Bovendien breidt het areaal uien in deze gebieden zo sterk uit dat er overal wel ergens een uienperceel staat.”

Dit is volgens Sanne Graafstra van De Groene Vlieg dan ook één van de belangrijkste redenen voor de uitbreiding van de uienvliegproblematiek. „Bovendien zijn er gebieden waar ondertussen met winteruien, voorjaarsplantuinen en zaaiuien bijna jaarrond uien staan. Door die teeltintensiteit neemt de druk sterk toe.”

Krimpend middelenpakket

Met het wegvallen van het granulaat Vydate afgelopen seizoen is het chemische middelenpakket weer wat verder afgeslankt. We merken de laatste jaren dat het wegvallen van de meer effectieve middelen en recenter ook middelen met een mindere maar toch nog degelijke werking, veel effect hebben op de druk van de uienvlieg in het bijzonder en bodeminsecten in het algemeen, zegt Bert Westhoff van BASF. „Als je in grote gewassen de bodeminsecten onder controle hebt, dan lukt dat vaak ook in kleinere teelten. Maar als de gereedschapskoffer leeg loopt, kan je niet meer alles herstellen.”

Monitoring halve werk

Zowel De Groene Vlieg als Nemacontrol monitoren de aanwezigheid en druk van de uienvlieg aan de hand van een signalerings- en waarnemings-systeem. Beide bedrijven benadrukken het belang hiervan. Graafstra: „Poppen van de uienvlieg ontwaken bij een bepaalde bodemtemperatuur. We volgen die nauwkeurig om te weten wanneer je moet starten met het monitoren van de uienvlieg en om het juiste moment te bepalen om de eerste steriele vliegen uit te zetten om de uienvlieg te beheersen.” Ook voor Ten Napel is goed monitoren een cruciale stap naar een goede bestrijding. „Als er een drempel wordt overschreden, kan worden uitgerekend wanneer de ei-afleg zal plaatsvinden en wanneer de larven actief worden. Op dat moment moet het product er liggen om te kunnen werken.” Tevens is de bonenvlieg ook een steeds groter wordend probleem. Deze komt vroeg in het teeltseizoen voor, de monitoring en bestrijding heeft op dat moment dus een dubbel doel / werking.

Juiste bodemtemperatuur

Koppert en BASF beschikken over twee middelen die op basis van insectenparasitaire aaltjes, geïnfecteerd met een bacterie, de uienvlieg kunnen bestrijden. Doordat met levende organismen wordt gewerkt, spelen de weersomstandigheden een grote rol in het succes van de werking. De temperatuur is hierbij een belangrijke factor, aldus Westhoff. „Onder de 7-8 graden zijn de aaltjes niet actief, terwijl ze ook tussen de 8-12 graden maar gedeeltelijk actief zijn. De bodem moet dus voldoende opgewarmd zijn, waardoor het soms nodig kan zijn om vroeg in het seizoen nog andere middelen in te zetten.”

Daarnaast speelt vochtigheid een grote rol, volgens Druyff. „Aaltjes zijn zwemmers en geen kruiers. De bodem moet dus goed vochtig zijn. Daarom spuit je deze middelen het beste in de regen of erna. Als aaltjes niet goed in de bodem kunnen dringen, drogen ze uit. Je moet deze middelen niet gaan spuiten in de volle zon.”

Voorkom populatieopbouw

Vaak wordt vooral gekeken naar de bestrijding van de eerste vlucht, omdat deze voor de meeste schade zorgt, aldus Ten Napel. Maar ook de tweede vlucht kan zeer gevaarlijk zijn en zelfs de derde vlucht moet goed worden aangepakt om populatieopbouw te voorkomen, waarschuwt hij. Dat beaamt ook Westhoff. „Bij controle en bestrijding van de uienvlieg is naast het vermijden van directe schade door wegval het voorkomen van populatieopbouw gedurende het seizoen zeker zo belangrijk. Dat lijkt soms een niet rendabele extra kostenpost voor telers, omdat de tweede en zeker ook de derde vlucht minder schade veroorzaken. Maar iedereen heeft er alle belang bij dat de aanvangspopulatie voor het volgende seizoen zo laag mogelijk is.”

‘Het wegvallen van middelen heeft veel effect op de druk van de uienvlieg’

Alles uit de kast halen

Hoewel het middelenpakket sterk is gekrompen en biologische middelen nauwer luisteren naar de juiste toepassingsvoorwaarden, zien de bedrijven de bestrijding van de uienvlieg niet somber in. Druyff: „We zien duidelijk dat we met toepassingen op het juiste moment en onder de juiste omstandigheden de eerste vlucht een serieuze tik kunnen geven. Daardoor blijft de uienvlieg beheersbaar. Maar het stopt niet na de eerste vlucht en met één toepassing van een bestrijdingsmiddel. We moeten alles uit de kast halen om de vlieg succesvol te bestrijden.”

In gebieden waar de rendabiliteit van de uienteelt onder druk staat, zie je soms dat telers afhaken vanwege de kostprijs, vervolgt Graafstra. „Daardoor wordt de dekkingsgraad van de SIT helaas niet meer gegarandeerd. Terwijl juist de dekkingsgraad zo ontzettend belangrijk is voor een optimaal resultaat. Waar de opbrengsten goed zijn, is het makkelijker om iedereen mee te krijgen. Ook nieuwe telers doen mee of worden door hun collega's aangespoord mee te doen. Zo kan je een gebied volledig coveren en gezamenlijke inspanningen doen.”

Uienvlieg is niet een éénmalig probleem van een individuele teler, maar van de hele sector, besluit Bert Westhoff. „Willen we de uienvlieg de baas worden en blijven, dan zijn gezamenlijke inspanningen zeker nodig.”

‘We moeten alles uit de kast halen om de vlieg succesvol te bestrijden’

Vier uientelers aan het woord:

Columnisten uit de akkerbouw

Jarno Rietema - Uienteler in Oudeschip

Die lucht!

Tok, bam bam. Twee uien vallen uit de kistenvuller tijdens het wisselen van de bunker. Ik krijg het in mijn neus. Ineens. Die lucht! Het is een sigaartje, al paffend komt mijn gepensioneerd buurman aangesjokt. Het is een typische buurman, versleten houthakkers jasje, klompen aan en op de mountainbike.

Met een sigaar half in de mond steekt hij zijn duim omhoog. Gaat mooi niet, is het eerste wat hij zegt. Terwijl ik de gevallen uien opraap, knik ik bevestigend. Gaat ook mooi. Met zijn armen strijkt hij over de kist en ik voel dat hij iets wil. Hij is op missie. Terwijl ik een scheurkontje uit mijn overall tover, begin ik mijn uienverhaal. Dat het veel werk is en wat voor keuzes we maken in de teelt. Dan geef ik hem het scheurkontje. Bijzonder om te zien. Ontploft van binnenuit. Ik betrap me erop dat ik weer negatief over mijn vak praat en geef er een positieve draai aan. Scheurkontjes zijn wel makkelijk uit te lezen, zeg ik.

Terwijl ik hem vraag of hij ook wat uien wil, wordt mijn gevoel bevestigd. Dat was zijn missie. Uien zijn wel goed aan de prijs, zegt hij. Met opgetrokken wenkbrauwen kom ik er achter dat hij de supermarktprijs bedoelt. Gelukkig zijn er andere partijen die meer waarde toevoegen aan dezelfde ui dan ik. Ze ruiken in die supermarkt anders ook lekker, sluit ik positief mee af.

Terwijl hij zijn sigaar weer aansteekt, komt de volgende kieper het erf op. Voor nog geen kwartje gooit hij een zakje vol met gele uien. Ik ben blij dat hij er was, aardige man met interesse. En dit gaat makkelijker dan wat brengen. Uien gecombineerd met een sigaar. Die lucht!

Kees van Westen - Uienteler in Nieuwerkerk

Uienteelt in Zeeland: hoe nu verder?

Zeeland was ooit hét teeltgebied van uien, zowel plant- als zaaiuien. Helaas wordt het steeds moeilijker om bij ons aan opbrengsten te komen die elders in het land nog wel worden gerealiseerd. Het probleem is hoofdzakelijk dat we geen zoet water tot onze beschikking hebben. Ook grondgebonden ziekten, zoals Fusarium, nemen jaar op jaar toe. Een enkele boer die wel over zoet water beschikt, krijgt weer te maken met bacterie, wat niet wil zeggen dat je daar zonder berekening nooit last van zal hebben.

Wij hadden ook enkele problemen in de plantuien, die door de natte weersomstandigheden pas half april de grond in gingen. Ploegen, klaar maken en planten gingen gezien het voorjaar geweldig goed. De opkomst was geweldig en veelbelovend, maar net na Pinksteren kregen we zoveel water te verduren, dat de ondergeploegde graszaadzode zonder zuurstof kwam te zitten. Dit was duidelijk aan het gewas terug te zien. Wonder boven wonder groeiden de uien er toch overheen, alleen was de achterstand nog groter geworden.

Nadat we, vanwege de GLB-subsidie, onze luzerne hadden gemaaid, vloog de trips linea recta naar onze uien. Dit kostte ons weer wat groeidagen en de uien bleven daardoor aan de fijne kant. Toen we aan de markt kwamen, lag de uienhandel volledig op z'n gat. Dat resulteerde in een verlieslijdend gewas. Onze vraag aan handel en toeleveranciers van plantmateriaal, zaaizaden en gewasbeschermingsmiddelen is: hoe nu verder? Kortom, wat zijn de toekomstmogelijkheden?

Mark Geling - Uienteler in Zeewolde

Netto opbrengst is wat telt, ook in 2025!

De uienteelt van 2024 was weer uitdagend! Zaaïen was gelijk al stelen op de kwetsbare voorjaarsgrond. Elke berijding van de bodem is er één teveel, dus weer blij met de sneleg die het gespitte land met gemak ineens vlak schuift.

Mijn eerste kennismaking met priming van zaaizaad heeft tot een mooie homogene en vooral snelle start geleid van mijn Hygate en Red Baron uien. Wateroverlast heeft de stand van een van de percelen flink uitgedund. Tegen buien van deze omvang kunnen we ons helaas niet wapenen. En van te nat gingen we uiteindelijk toch weer over in te droog. Als je twijfelt over beregenen, wel of niet, ben je al te laat. Een ui is nu eenmaal dankbaar voor regelmatig een (kleine) watergift. De pivot zorgt voor een prachtige nevel, waardoor ik niet meer tegen het werk wat beregenen geeft hoef op te zien.

Zorgelijk is de ziektedruk in de uien en dan heb ik het nog niet eens over insecten beheersen. Valse meeldauw sloeg op het thuisperceel toch toe achter een bosschage en was maar nauwelijks te controleren. Met kunst en vliegwerk en inzet van allerlei ondersteunende meststoffen is het niet geëscaleerd. Over spuitkosten moeten we het maar niet hebben en op papier klopt de registratie wel weer.

Volgend jaar hebben we verdere beperkingen in het gebruik van noodzakelijke preventieve middelen. De gereedschapskist gaat nóg verder leeg en de risico's in de teelt worden alsnog groter. Hoewel wij niet biologisch telen, ga ik me toch maar eens oriënteren op resistente rassen. Ik geef liever geld uit aan zaaizaad dan aan middelen. We balanceren op de rand van wat nu kan. Dat is niet volhoudbaar. Netto-opbrengst is wat telt, ook in 2025!

Nico Enting - Uienteler uit Orvelte

Uien: een 'jammer' gewas

Uien telen op zo'n beetje de meest vruchtbare grond van Nederland is omstreeks 2010 voorzichtig begonnen in de noordoostelijke/Nedersaksische regio. Nu hoor ik u denken: zand- en dalgrond, de meest vruchtbare grond? Ja, dat klopt. Hier wil, mits met groeizaam weer, eigenlijk alles weelderig groeien, met name de 'gewasbegeleidende' vegetatie naast het cultuurgewas.

We moeten hier gemiddeld meer en zwaarder met herbiciden spuiten, hetzij volvelds, hetzij plaatsspecifiek, om elk cultuurgewas te kunnen laten slagen. Door de gevolgen van een moesson van bijna een jaar kon er uiteindelijk véél later dan gewenst worden begonnen met de inzaai van oogst 2024, waarin ons weinig bespaard is gebleven.

Aan de voorkant hebben we al groeidagen gemist, gevolgd door min of meer tegenslag op tegenslag, waardoor alle zeilen moesten worden bijgezet om tot een acceptabele oogst te komen. En is de oogst dan dáár, dan kunnen de teeltkosten onder een zeer stroperige afzetmarkt maar met moeite worden afgedekt. Laat staan dat er een redelijk positief saldo gegenereerd kan worden.

De door de wol geleverde uientelers weten het al veel langer en de telers uit de zogenaamde nieuwere teeltgebieden weten het inmiddels ook: zowel de fysieke als financiële opbrengst kan ook in uien erg fluctueren. Dat zagen we in 2010 en 2017 en nu weer in 2024. De aanhouder wint, dus gaan we ook in 2025, passend bij ons bouwplan, gewoon weer ons areaal 'Örvelter prairiesiepels' zetten.

Want voor uien geldt: jammer dat je ze hebt óf jammer dat je niet méér hebt!

Praktijkproeven en ervaringen:

B-Mox® - verbeterde priming voor uienzaad

Met ingang van seizoen 2023-2024 is de B-Mox® technologie voor uienzaad geïntroduceerd. B-Mox® is een verbeterde priming gecombineerd met een optimale coating.

Voor een gezond en uniform gewas is het belangrijk dat jonge planten een sterke start krijgen. Daarom hebben de onderzoekers en specialisten van Bejo het innovatieve zaadverbeteringsproces B-Mox® ontwikkeld. B-Mox® is gebaseerd op nieuwe technologie en maakt de kiemplant krachtiger, waardoor de groei in het vroegste stadium wordt gestimuleerd en de plant robuuster wordt. Gedurende de gehele groeiperiode vertonen planten een verhoogde stresstolerantie en een betere algehele gezondheid als gevolg van een sterker ontwikkeld wortelgestel. Voor de teler betekent dit minder risico's in de kwetsbare vroege groeifase van de plant, stressbestendigere planten en hogere opbrengsten.

Twee praktijkproeven

De Groot en Slot legde zelf enkele praktijkproeven aan om de verschillen zichtbaar te maken. Eén proef werd aangelegd in het zuidwesten, in Dirksland. Een tweede proef vond plaats in Noord-Holland, in Middenmeer. De proef in het zuidwesten werd aangelegd in een perceel Hyfive B-Mox®, waarin in een aantal bedden twee rijtjes mee werden gezaaid met Hyfive BC (basiscoat). De proef in Noord-Holland werd aangelegd in een praktijkperceel Hypark.

De uien in Dirksland werden op 1 mei gezaaid. Ondanks de al wat hogere bodemtemperatuur waarbij de zaden sneller kiemen en weggroeiën, waren de verschillen bij opkomst duidelijk te zien. Waar op 15 mei de rijtjes bij B-Mox® al duidelijk zichtbaar waren, was dit bij BC zaad nog niet het geval. Ook hier stonden al wat uienplantjes boven, maar duidelijk veel onregelmatiger.

Ook in Noord-Holland was een vergelijkbaar verschil te zien. Op deze locatie konden de uien wat vroeger gezaaid worden, op 15 april. Twee weken later hadden de B-Mox® zaden een opkomst van bijna 100 procent, terwijl bij de BC-zaden de eerste plantjes nog maar net boven kwamen. Eén maand na zaai was de eerste pijp in de B-Mox® zaden bijna overal aanwezig (1-3 cm), terwijl bij de BC-zaden het stadium varieerde van einde kram tot vlagblad en begin eerste pijpstadium.

De Groot en Slot constateert dat telers steeds meer overtuigd raken van de meerwaarde van B-Mox® priming. Uitdagingen als korstvorming en schade van de bonen- en uienvlieg zijn meer regel dan uitzondering in het voorjaar. Een teler wil snel door die kritieke fase heen. B-Mox® priming kan daarbij helpen.

Bevindingen Tom Langenberg - Accountmanager De Groot en Slot

Tom was nauw betrokken bij de proeven met B-Mox® en is positief over de resultaten. „In de meerjarige proeven met B-Mox® heb ik een succesvol resultaat gezien. Op de proefvelden hebben we verschillende technologieën met elkaar vergeleken. Tijdens de onafhankelijke zichtbeoordelingen kwam B-Mox® iedere keer weer positief naar voren.”

René en Jorg Buth, uientelers in Dirksland:

Ook in 2025 weer uienzaad met B-Mox®

René en Jorg Buth van maatschap M. en J.L. Buth uit het Zuid-Hollandse Dirksland gebruiken sinds drie jaar geprimed uienzaad. De Groot en Slot ging bij hen langs om te vragen naar hun ervaringen.

Vader René geeft aan dat ze regelmatig hadden gelezen en ervaringen hadden gehoord van andere telers over het gebruik van geprimed uienzaad. „We hebben drie jaar geleden 1 ha primed gezaaid, naast de rest van het perceel met BC zaad”, vertelt hij. „Ik was toen niet gelijk heel enthousiast, omdat de verschillen erg klein waren. Wel moet ik daarbij aangeven dat de omstandigheden voor kieming en weggroei toen optimaal waren. En omdat we altijd zeggen dat één jaar geen jaar is, hebben we het tweede jaar alles geprimed gekocht.”

Meerwaarde

Dit jaar waren de omstandigheden een stuk lastiger en zag René Buth heel duidelijk de meerwaarde van priming. Afgelopen seizoen was duidelijk te zien dat de geprimede zaden sneller en gelijkmatiger opkwamen. Zoon Jorg geeft aan dat ze door de mooie egale opkomst van de uien eerder konden starten met onkruidbestrijding. Omdat het ook steeds meer een uitdaging wordt om onkruidbestrijding goed en succesvol toe te passen, heeft priming hierin een grote plus.

Betere maatsortering

Sinds 2024 is priming uitgebreid met een extra toevoeging B-Mox® priming. Hierover zijn René en Jorg het samen ook eens: een extra toevoeging voor een nog snellere opkomst is altijd positief. Hoe egalier en sneller de uien boven staan, hoe beter het is, zeggen ze. Ook zien ze dat ze dankzij het gelijkmatiger groeien van de uien een betere maatsortering hebben, wat op zijn beurt weer een betere kwaliteit van de uien in de bewaring geeft. Voor ons geen twijfel meer, sluiten vader en zoon Buth af. „Wij kiezen ook komend jaar weer voor uienzaad met B-Mox® priming.”

Meer ervaringen met B-Mox®

Jacky Dieleman van Landbouwbedrijf Dieleman uit Philippine: „Hadden ze bij De Groot en Slot toch gelijk met hun nieuwe priming, de uien groeien als kool!”

Teeltspecialist Sander Dekker van CAV Agrotheek: „Door zaaiuien te primen met B-Mox® zien we in dit koude en natte voorjaar een snellere opkomst, waardoor onkruidbestrijding met contactmiddelen toch nét makkelijker en beter uit te voeren is.”

- www.instagram.com/degrootenslot
- www.facebook.com/degrootenslot
- www.x.com/degrootenslot

De Groot en Slot B.V.

Postadres

Postbus 28
1720 AA Broek op Langedijk
Nederland

Bezoekadres

Westelijke Randweg 1
1721 CH Broek op Langedijk
Nederland

T +31 (0)226 33 12 00
E info@degrootenslot.nl
www.[degrootenslot.nl](https://www.degrootenslot.nl)

